

1888 P. 7. 797
Anul III.

1879.
1878

ALBINA CARPATILOR

fôia beletristică, științifică și literară
cu ilustrațiuni.

Redactor:
Iosif Popescu.

Editor:
Visarion Roman.

Apare în Sibiiu

la 15 și ultima fiă-cărei luni în fascicule de câte două côle.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România:	
Pe an	6 fiorini — cr. 60	Pe an	16 Lei noi.
" 6 luni	3 " — " 30	" 6 luni	8 "
" 3 "	1 " 50	" 3 "	4 "

O fasciculă costă 25 cruceri, s'eu 70 bani.

Abonamente se pot face ori-când, ăr numerii aparuți dela începutul anului pân' atunci se trămit noilor abonați.

Abonamentele se fac la editorul fôiei în Sibiiu, la birourile postale și la librării.

Pe învilitorea fôiei se primesc ori-ce inserate,

linia cu litere garmond costă la prima publicare 7 cr., la cele următore 6 cr. v. a., și timbru de 30 cr. pentru fiă-care publicare.

Numărul 10.

SUMARIU.

Text: Adio, după H. de Balzac (fine). — Datine, credințe și moravuri române: *Vergelul*, de S. Fl. Marian. — Visul Dochiei, recensiune de Iosif Popescu. — Visul Dochiei, poemă dramatică de Frédéric Damé. — Higiena în bucătărie, de X. . . . — O ciocnire între Români și Prusieni în 1866, de Unul care a luat parte. — Femeia „invătăată”. — Doina, poesiă de V. Alecsandri, traducere franceză de M. Cohen. — Jules Grévy. — Bêtrânel și copila, poesiă de I. Moșoiu. — Varietăți: *Statistică, Modă, Notițe economice, Bibliografiă, Gicituri.*

Ilustrațiuni: Momentuositățile New-Yorkului: Mutarea unei case. — Jules Grévy.

Bibl. Univ. Cluj
Nr. 870-1881

Catalog de cărți românești

care se află la

W. KRAFFT în SIBIIU.

Codresco Teodoru, Buciumul roman, foie lunara. Jassii. Anul I. 1875.	broș. 4.50	Jarcu D., Aritmetica practica	broș. — 15
— II. 1877.	" 4.50	— Comptabilitatea agricola	" — 50
— Dictionariu franco-romanu. urmat: 1. de note stiintifice, etimologice, hiarhice si literare asupra cuvintelor celor mai importante ale limbii franceze, 2. de un dictionariu de locutiuni si frase latine pe care aplicatiunea lor cea frecventa in vorbire, le-au facutu ca se intru in limba franceza, in catu astadi cu totii trebuu se le cunoscă. Jassii 1876, circa 125 cöle in 8°, 2 vol.	" 14.—	Ionuri si rogatiuni pentru poporul credintios.	" — 20
Colocotide J., Crestomatia ellena	" 2.—	Indreptariu pentru cartile fundare	" — 60
— Sintaxea ellena	" 1.50	Instructiune pentru antistii comunitatiloru	" — 20
Comşa D., Pomăritul	" 1.—	Intemplarea unui ingropatu de viu	" — 08
Constantinescu B. Dr., Probe de limba si literatura Tiigaiilor din Romania	" 1.20	Joanescu Demetriu, Elemente de istoria Romaniloru de la fundarea Romei pana la caderea republicei. Pentru classa I gimnaziale	" — 42
Copacineanu, Comentariile lui C. I. Cesaru de bellulu galicu	" 1.—	Jonasiu J., Esercitiu in limba latina din autori clasici, pentru deprindere in forme si pregatire la sintaxa, dupa J. A. Dünnebier	" — 60
Cordescu D. R., Abecedariu foneticu	" — 15	Istori'a Genevevei de Brabantu	" — 50
— Notiuni de igiena privata	" — 25	Istori'a prea frumoșului Argiru si a prea frumoșei Elena	" — 20
Corneille, Horatiu, traged. in 5 acte	" 1.—	Istori'a lui Alesandru celu mare	" — 40
Cornescu G., La arme Romane, melodrama in 1 actu	" — 30	Istori'a lui Sofronimu si a Haritei celei frumoșe	" — 20
Crecaua, Carte de cuv. straine explic. in limba germ. al rom.	" — 50	Istori'a lui Erotocritu marelu erou alu vechiei Atene	" 1.—
Culegere de istoriöre morale	" — 40	Istoria Ungariei pentru școile poporali	leg. — 20
Culegere de rogatiuni pentru usulu tinerimei	" — 25	Iunius, Femeiele de Iuliu Pederzani. Traducere	broș. — 25
Datorintiele supsilorü	" — 12	Kozma Endre, Elméleti és gyakorlati román nyelvian	" 1.20
Dicționarul etimologic romano-latin, al societății academice elaborat ca proiect, tipar des pe 184 1/2 de cöle si Glossariul, de cuvinte străine șcu considerate ca străine, străcurate in limba noastră, ca parte integranta a Dicționarului, tipărit pe 37 de cöle, legat in 3 părți ff. 19.—	" 16.—	König A. W., Metoda de cura naturala, dreptu contrastu la vatamarile practicei medicale. Singura si sigura paza contra mortei premature si lungeșirei cronice	" —
Dione Cassiu. Istoria romana dela Nerone pana la Ales. Severu, trad. de Angela Demetrescu, premiatu de societate si tiparita sub proveghiarua Dnii G. Sione 8° 1878	" 1.40	Lamartine A., Regina, Novela traduse de d-na Zoe Tesio	" —
Dorulu, Culegere de canturi nation. si popul. Part. I. si II.	" — 75	Laurianu Augustinu Dr., Crestinulu greco-catolic deprinsu in legea sa. Manualu cateheticu si istoricu pentru luminatori populorulu cu privire speciale la istoria deșinariii greceșii, prelucrate dupa autori aprobatii	leg. — 20 broș. — 20
Dobrescu, Sallustiü, Iugurta si Căfilina	" 2.—	Laurianu A. T., Elemente de Istori'a Romaniloru	" —
Dragoșiu Dr. Iuliu, Vivia seu baserica dein Cartagine.	" 1.50	— Istori'a Romaniloru	" —
Emanuilu, Enarare istorica din timpul respiriei Ierosalimului	" — 30	— Manual de Filosofia si de literatura Filosofica	" —
Epistoli'a Domnului nostru Isnu Christosu	" — 10	— Magazinulu Daciei, fasciura I din tom. VII publicat la anul 1851 in Viena, 8° pag. 116 cuprind töte petitiunile cu resolutiune si cu alte acte esita din șbul deputatiunei nationale, incepind din Februariu 1849 pana in 19 Februariu 1850	" —
Esarcu C., Documente istorice descoperite in arhivele Italiei	" — 50	Lazaru Dr. I. M., Tabele istor. sincronistice ale colonioloru romane dein Dacia Aureliana, cu pretiulu redusu	" — 40
Explicarea evangheliiloru domenicale celoru mai aiese	" — 25	Legendele si Basmele Romaniloru Part. I. 1.—, Part. II.	" — 75
Evreica (La Juive) Opera in 5 acte, text de D. Scribe, musica de Halevy	" — 75	Legendre A. M., Elemente de geometria	" 2.—
Fekete János (Negritiu), Magyar-román nyelvian a románul tanulök számaru, 3-ik kiadás	" 1.20	Lenguer J., Despre metre in poesiile lirice ale lui Horatiu Leonatu betivulu omu din Longobard'a.	" — 40
Felicitatiuni pentru anulu non si pentru diu'a numelui	" — 25	Lerescu J. C., Catechismulu dreptulu administrativu romanu	" — 30
Filipescul Julian, Chemia anorganica. Lucrata pe basa teoriiloru mai noue, si intogmita pentru școile medic. Cu Figure in text	" 1.20	Maiorescu T., Critice in contra directiei de astadi, in cultura romana. Despre scriere. Limba romana in jurnalele din Austri'a. Obserari polemice	" 2.50
Florescu C., Limba floriilor de amor si amicitia. Cadou pentru toaleta, dedicat junilor si junelor. Frumosu legatu si auritu 50 cr., cartonatu 30 cr.	" — 20	Maniu Vas., Studii asupra scrierii profesorulu Dr. J. Jung intitulata: „Romanii si Romanii” din tierile dunarene. Studii istorice-ethnografice	" — 60
Fotino Dionisiu, Istoria generala a Daciei sau a Transilvaniei, Tierii munteneșii si a Moldovei. Traducere de George Sion. Tom. I, II, III	" 7.50	Marceletiu J., Manualu de aritmetica	" 1.—
Fundescu Joan C., Litteratura populara. Basme, Oratii, Pacalitori si Ghicitori. Cu o introducere despre litteratura populara de B. P. Hajdeu	" 4.—	Marian S. Fl., Traditiuni populare romane, brosiura I a	" — 40
Ganescu J., Poesii	" 1.20	Massimu J. C., Elemente de gramatec'a romana	" — 50
Geografia pentru școile populare. Curs. I.	leg. — 20	Massimu-Badilescu, Abecedariu romanescu,	" — 84
Glodariu V. Dr., Vocabulariu pentru opur. I. Cañu J. Cesaru Goldsmith O., Vicarulu de la Wakefield	broș. 1.50	Melidon Georgiu Radu, Istoria nationala pentru Poporu, sau nemul, sapa, arma, casa si miutea Romanilor prin töte timpurile si locurile	" — 50
Grama Alesandru Dr., Principiele morali seu etice ale religiunei crestine pentru gimnasiile superioare greco-catolice si pentru alte institute mai inalte	" — 50	Mesajota Dr. J. G., Geografia si istoria vol. II. evul mediu	" 1.50
— Introductiunea sant-i scriptori ca cunoscintia previa la studiulu S. religiunii in gimnasiile superioare greco-catolice	" — 20	Michalescu S. C., Elemente de Zoologia	" — 66
Grandeș G. H., Patimele junelui Werther dupa Goethe	" 1.—	— Compendiu de istoria naturala	" — 30
Grube A. W., Biografie romanae, de N. Petra-Petrescu leg. 60 cr.	" — 50	Mica biblioteca ilustrata pentru copii: Petitia cu boneta rosia, frum. legatu 1.35, Robinson Crusoe frum. leg.	1.35
Gruber Alois Dr., Amörea amicabila seu detorintiele amiciloru intru alne, tradusu de P. N. Simion	" — 25	Mien A., Elemente de fisica	" — 33
Hahu Edmond, Contesa Falsa, Novela traduse de B. V. Vermont	" 1.—	Micu S., Teologia fundam. seuu gen. dupa J. Schwetz	broș. 3.—
Hajdeu B. P., Istori'a critica a Romaniloru vol. I.	" 10.—	Miclescu G. F., Collecta de Recepte	" — 50
— Resvann Voda. Drama istorica in 5 acte	" 1.40	Miclescu Gr., Procedur'a cartii funduarie	" — 80
Heliade J. R., Historia Romaniloru sau Dacia si Romania	" — 75	Miasalu G., Epoc'a lui Vasilie Lupulu si Matheu Basarabü	" 1.65
Hintiescu J. C., Bucatarea a nationala, carte de bucate	leg. 3.—	Misterele anui Haremu	" — 50
— Proverbele Romaniloru	broș. — 60	Moldovanu J. M., Acte sinodali ale basericii romane de Alba-Iulia si Fogarasiu part. I. ff. 1.—, part. II.	" — 70
— Intemprările lui Pacala. Istoria vesela in 25 cap.	" — 20	— Istori'a patriei	leg. — 32
— Patianiele multu cercatei Griselde	" — 20	— Spicuire in istori'a basericeșca a Romaniloru, respunsu la contra-critic'a Dnii N. Popen	broș. — 40
Horea B. C., Amoru si Patria, Poesie	" 1.20	Munteanu G. J., Carte de lectura romanu. Partea I. si II.	" — 50
		— Partea III. si IV.	" — 50
		— Germani'a. Traducere din scripturile lui Tacitu	" — 40
		— Gramatic'a romana pentru classie giun. part. form.	" — 80
		— Gramatic'a romana pentru classie giun. part. sintact.	" 1.15
		— Odele si Epodele lui Horatiu Flacu	" 1.75
		— Opurile lui Caiu Corneliu Tacitu	" 2.80
		— Viati'a lui Agricola	" — 35
		Munteanu-Solomonu, Elementariu crud ff. — 18.	leg. — 43
		— Educatiauna si instructiunea generale	broș. 1.—

ALBINA CARPATILOR.

Apare la 15. și ultima săptămână, în fascicule de 2 cöle. ABONAMENTUL pentru Austro-Ungaria: pe an 6 fl., pe 6 luni 3 fl., pe 3 luni 1 fl. 50 cr.; pentru România: pe an 16 lei, pe 6 luni 8 lei, pe 3 luni 4 lei. — O fasciculă 25 cr. s60 70 bani. — Abonamentele se fac la editorul Visarion Roman în Sibiu, la colectionarii în oficiile postale și la toate librăriile.

'Adio,

după H. de Balzac.

(Fine.)

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
ROMANE

Colonelul părăsi Buni-ómení, pentru a nu se întorce decât o singură dată. Doctorul fu spăimântat de efectul pe care-l făcuse durerea asupra óspelui său, el începea să-l iubească tot ca pe nepótă-sa. Dăcă între cei doi amantí era vre unu demn de compătimitere, acesta era de sigur Filip: nu purta el singur sarcina unei dureri spăimântătoare? Medicul luă înștiințări despre colonel și află că nenorocitul fugise la o moșie pe care o avea lângă Saint-Germain. Baronul, pe baza unui vis, concepușe un proiect pentru a reda rațiunea contesei. Fără șcirea doctorului, întrebuiță restul tómnței spre pregătirile acestei întreprinderi nemărginite. Un ríulet curgea în parcul său, unde inunda érna o mocirlă mare care cam seména cu aceea ce se întindea de-alungul țermului drept al Beresinei. Satul Satout, așezat pe o colină, încadra acéstă scenă de grózá, precum Studzianca învélia câmpia Berezinei. Colonelul adună lucrători pentru a-í pune să sape un canal care reprezenta ríul mistuitor unde se pierduseră tesaurile Franciei, Napoleon și armata sa. Ajutat de suvenirile sale, Filip réuși de a copia în parcul său țermul unde-și construise podurile generalul Eblé. El implântă schele și le arse pentru a figura bárnelle negre și de jumătate arse, care pe fiă-care țerm, arétase codacilor că drumul Franciei le era închis. Colonelul puse să se aducă sfărímături asemenea acelor, de care se serviseră soții lui de nenorocire pentru a-și construi pluta. El își pustii parcul, pentru a săvêrși iluziunea pe care-și baza cea din urmă speranță. Comandă uniforme și costume rupte, pentru a îmbrăca cu ele mai multe sute de țerani. Construi colibe, bivouace, baterii, pe care le arse. În sfêrșit, nu uită nimic din ceea ce putea să reproducă scena cea mai grozavă, și-și ajunse scopul. Cătră cele dintăiu țile ale lunéi Decemvre, când zăpada îmbrăcase pământul cu o grósă manta albă, el recunoscu Beresina. Acéstă falsă

Berezina era de un adevér atât de spăimântător, încât mai mulți dintre soții săi de arme recunoscúrá scena vechilor lor miserii. Dómnul de Sucey păstră secretul acestei reprezentățiuni tragice, de care se întreținură, pe timpul acesta, mai multe societăți parisiene ca de o nebuniă.

La începutul lunéi lui Ianuarie 1820, colonelul se urcă într'o trăsură asemenea aceleia care adusesse pe domnul și dómna de Vandières dela Moscva la Studzianca, și se îndreptă cătră pădurea dela He-Adam. Caii dela trăsură erau cam asemenea acelor pe care-í căutase cu pericolul vieții în rangurile Rușilor. El purta vestimintele mánjite și ciudate, armele, pălăria pe care le avea în 29 Noemvre 1812. Íși lăsase să-í crească și barba, pèrul, își negrijise obrazul, pentru ca nimic să nu lipsescă acestui adevér grozav.

— „Te-am gicit,” strigá domnul Fanjat vèdènd pe colonel scoboríndu-se din trăsură. „Dăcă vrei ca proiectul să-ți réușescă, nu te aréta în acest echipagiú. De sérá, voiú da nepóte-mi puçin opium. În somn, o vom îmbrăca cum era la Studzianca, și vom pune-o în acéstă trăsură. Eú vè voiú urma într'o berlină.”

Cătră dóuë óre de diminéță, tinéra contesă fu dusă în trăsură, pusă pe perini, și învélită într'o învélitoare grosieră. Căți-va țerani luminaú acéstă rápire ciudată. De odată un țipét pètrunđetór rêsuná în tácerrea noptii. Filip și medicul se întórseră și vèđurá pe Geneveva, care eșia pe jumătate gólă din oada în care dormia.

— „Adio, adio, s'a sfêrșit, adio!” striga ea plângènd cu lacrimi fierbinți.

— „Ei bine, Geneveva, ce ai?” îi dîșe domnul Fanjat. Geneveva clătíná din cap printr'o mișcare de desperare, rádicá brațele la cer, privi trásura, scóșe un lung moráit, dede semne vèdite de o spaimă adâncă, și întrá în casă în tácere.

— „E semn bun,” strigă colonelul. „Acestei fete îi pare rău că nu mai are sora. Ea vede pofte că Stefania își va recăstiga rațiunea.”

— „Să dea Dumnezeu,” zise domnul Fanjat care păru mișcat de această întâmplare.

De când se ocupase cu nebunia, întâlnise mai multe exemple despre spiritul profetic și darul de a doua vedere despre care au dat câte-va probe nebunii, și care se regăsesc, după spusa mai multor călători, la triburile sălbatice.

Precum calculase colonelul, Stefania trecu câmpia închisă a Beresinei către nouă ore dimineața; ea fu deșteptată printr-o piua care fu descărcată la o sută de pași dela locul unde se petrecea scena. Acesta era un semn. O miă de țărani scosera o strigare înfricoșată, asemenea unui „ura” de desperare care spăimântă pe Ruși, când douăzeci de mii de codaci se vedură predați din greșela lor morții seilor. La acest țipet, la această pușcătură de tun, contesa sări din trăsura, alergă cu o neliniște delirantă pe locul acoperit de zăpadă, vedu bivacuările arse, și pluta fatală pe care o aruncau într-o Berezină înghețată. Majorul Filip era acolo, învârtind sabia asupra mulțimei. Dăma de Vandières scapă un țipet care îngheță toate inimile, și se așază înaintea colonelului, care palpita. Ea se reculese, privi mai întâi vag acest tablou ciudat. În decurs de o clipă, repede ca fulgerul, ochii ei avură luciditatea lipsită de inteligență pe care o admirăm în ochiul strălucitor al pasărilor; pe urmă trecu cu mâna pe frunte cu espresiuinea viă a unei persoane care cugetă, ea contemplă acest suvenir viu, această viață trecută adusă înaintea ei, întorse repede capul către Filip și îl vedu. O tăcere înfricoșată domnia în mulțime. Colonelul găfăia și nu cuteza să vorbească, doctorul plângea. Frumosa față a Stefaniei se coloră ușor; pe urmă, din coloré în coloré, ea luă strălucirea unei tinere fete scanteiătoare de frăgețime. Fața ei deveni de o frumoasă coloré purpurie. Viața și fericirea, însuflețită de o inteligență luminată, o căștiga cu încetul ca un incendiu. Un tremur convulsiv se comunică dela picioré până la inimă. Pe urmă aceste fenomene, care izbucniră într-un moment, avură ca o legătură comună când ochii Stefaniei aruncară o rață cerescă, o flacără însuflețită. Ea trăia, ea cugeta! Ea se înfioră, de spaimă pofte. Dumnezeu deslega însuși pentru a doua oră această limbă mofte, și arunca din nou focul seilor în acest suflet stins. Voința omenescă veni cu torenții seilor electrici și înviă acest corp de unde fusese atăta vreme absentă.

— „Stefanio!” strigă colonelul.

— „Oh! este Filip,” zise sormană contesă.

Ea se aruncă în brațele tremurânde, pe care i le întindea colonelul, și strânsorea celor două amanți înspăi-

Paris, Martie 1830.

mântă pe privitori. Stefania izbucni în lacrimi. De odată lacrimile i se uscară, ea se cadaveriză ca și când trăsnetul ar fi atins-o, și zise cu un son de voce slab: — „Adio, Filip. Te iubesc, adio.”

— „Oh! e mofte,” strigă colonelul deschidând brațele.

Bătrânul medic primi corpul neînsuflețit al nepoftei sale, o îmbrățișă ca un tinăr, o duse și se așază cu ea pe o grămadă de lemne. El se uită la contesă punându-i pe inimă o mână slabă și convulsiv agitată. Inima nu mai bătea.

— „Așadară e adevărat,” zise el, „privind unul după altul pe colonelul nemișcat și fața Stefaniei pe care moftea respândia acea frumsețe strălucitoare, fugitivă aureolă, pofte gagiul unui viitor strălucit.”

— „Da, e mofte.”

— „Ah! acest suris,” strigă Filip, „veți acest suris! Este cu puțință?”

— „Ea e deja rece,” răspuse domnul Fanjat.

Domnul de Suce făcu câți-va pași pentru a se smulge dela acest spectacol; dar se opri, flueră aria pe care o asculta nebuna, și, nevedând pe iubita lui alergând, se depărtă cu un pas șovăitor, ca un băt, tot fluerând, dar fără a se mai întorce

— Generalul Filip de Suce trecea în lume de un om forțe plăcut și cu deosebire forțe vesel. Sunt câte-va zile, o dăma îl complimentă pentru buna sa umore și egalitatea caracterului seilor.

— „Ah! dăma,” îi zise el, „mi plătesc glumele prea scump seira, când sunt singur.”

— „Ești dară vre odată singur?”

— „Nu,” răspuse el suridând.

Decă un observator judicios al naturei omenescă ar fi putut vedea în acest moment espresiuinea contelui de Suce, s'ar fi înfiorat pofte.

— „De ce nu te însori?” replică această dăma, care avea mai multe fete într'un pensionat. „Ești bogat, cu titluri, de noblețe vechiă; ai talente, viitor, tote-ți surid.”

— „Da,” răspuse el; „dar este un suris, ce me omoră.”

A doua zi, dăma află cu uimire că peste nopte domnul de Suce își sdrobise capul cu un glonț. Societatea înaltă se întreținu în diferite moduri despre această întâmplare străordinară, și fă-care căuta cauza ei. După gusturile fă-cărui judecător, jocul, amorul, ambițiunea, disordinile ascunse, esplicău această catastrofă, cea din urmă scenă a unei drame, care începuse în 1812. Numai două omeni, un magistrat și un medic bătrân, șciau că domnul contele de Suce era unul din acei omeni tari cărora Dumnezeu le dă nenorocita putere de a eși în tote zilele învingători într'o luptă grozavă pe care o pofte cu vre un monstru necunoscut. Ajunge, ca un singur moment Dumnezeu să-și retragă dela ei mâna sa puternică, și ei cad.

I. P.

Datine, credințe și moravuri române,

de S. Fl. Marian.

Vergelul.

III.

După cele arătate până aici urmăză „jocul cu paraua” seilor „cu banul”. Acesta se face în următorul chip. Fata de casă unde se serbeză Vergelul, aduce apă

prăspetă din fântână și turnându-o într'o strachină carată o pune pe masă. Strachina trebuie să fiă plină cum se cade. Apoi, fiind fă-care fată provețută de mai nainte cu câte o para, cu un ban rău, începe una după alta a lăsa să cadă banul cam de sus în strachină, făcând mai întâi semnul crucei peste apă și grăind încet:

„De-a fi să-mi fiă cutare partea, ursitul, să sară paraua din apă, ér de-a fi să nu-mi fiă, să nu sară!“

Séu:

Déc'a fi să sară banul
Să mé mărit pân' la anul!

Décă banul sare din apă, e semn bun, că-cî feciorul, la care a gândit fata, când a aruncat banul, va lua-o. Și cum sare banul toți cei de față se bucură; toți strigă și întrebă rîdînd pe aceea care l-a aruncat: „la cine a gândit?“ Érá de nu sare banul din apă, atunci nu e semn bun, că-cî feciorul la care a gândit fata, nu-î va fi partea. Dar și pe acésta o întrebă: la cine a gândit când a aruncat.

Astfel aruncă fiă-care de trei ori gândind la una și aceeași persóna. După acésta combinéză feciorii și fetele de față împregiurările, cum vor procede cu pețitul, însuratul și măritatul...¹⁾

După ce au venit toți la rënd, după ce fiă-care a aruncat paraua, banul, purced la alt mijloc de a-și gîci și cunoșce viitorul, și anume prin două lumînărele.

Fac adică două lumînărele mici și suptirele de céră, și de este cu puțință din céră curată. Lumînărelele acestea le fac la un capăt turtite, séu le pun pe nișce coji de nucă ca să pótă pluti pe apă. Apoi le aprind, le dau drumul pe apă din strachina de mai nainte, făcînd printré ele semnul crucii și menindu-le, adică dând uneia numele unui fecior, ér celeilalte numele unei fete. Décă aceste două lumînărele plutind pe apă se'mpreună, cred toți că cei doi tineri, a căror nume pörtă lumînărelele, se vor căsători cât de curînd, érá de nu se'mpreună, nu-î speranță de nuntă. Séu decă în urmă una séu alta din lumînărele scăpătéză, adică se cufundă în apă, e semn că acela, pentru care a fost menită, va muri²⁾.

În acest chip trece la rënd, fiă-care și cu lumînărelele.

Urméză acum tâlcuirea sortii și a norocului prin mijlocul turtițelor de aluat³⁾.

Acésta se face în următorul mod.

Fata de casă, unde se serbéză Vergelul, se duce la fântână de unde iéu totdeuna apă, și scoțînd o ciutură de apă, iea o gură din ea, o duce'n casă și o pune într'o strachină. Tot așa se duce ea de a doua și de a treia órá și aduce câte o gură de apă și o pune în aceeași strachină. După acésta aducînd fărină de grêu și turnându-o în strachina cu apa adusă, precum s'a arêtat mai sus, fiă-care fată frămîntă fărina și-și face câte o turtiță pe care cocîndu-o în vatra focului și ungîndu-o cu unt séu cu unsóre, fiă-care fată își însemnáză turtița sa și o dá unei mâte să o mănânce. Fata, pe a căreia turtiță o va mânca mâtea, are să se mărite în anul ce vine. Décă mâtea o va miroși numai, fetii o să-î vie starostii. Ér fetele, ale căror turtițe au rémas neatînse de mâte, n'au ce mai trage nădejde că se vor mărita în anul ce urméză⁴⁾.

Aceste datine înșirate până aici se petrec numai în casă, la zarea unei lumînări séu, în lipsa acesteia la

zarea unui opaiț. Fiă-care fată asistă la cercarea norocului celorlalte, fiă-care se bucură, séu, după împregiurări se scărbeșce de rezultatul nefavorabil al suratelor sale. Însé, în genere, fiă cum va fi acel rezultat, voioșia și glumele nu lipsesc nici uneia, că-cî deși se întéplă, ca unei fete să nu i se fi nimerit, după cum i-a fost dorința, își caleă pe inimă, se face, deși numai ea și Dumneđu știe cum, că nu-î pasă, apoi și celelalte fete o înbărbătéză, spuindu-î că dóră nu va fi togmai așa, după cum i s'a arêtat.

De multe ori voioșia trece în rîsete din cauza figurilor pocite séu a altor semne, care se arată din topitul și vîrsarea plumbului, cât și din albușul oului. Și cu cât acestea sunt mai diforme și mai ciudate, cu atâta și voioșia se măreșce.

După ce au împlinit șirul profetiilor cu cele ce s'au arêtat mai sus, ies tóte din casă afară purtând cu sine un lingurar cu linguri cu tot și cu o ciobóta. Cum au eșit afară, fiă-care fată scutură pe rënd lingurarul cu lingurile și după ce încétă de scuturat ascultă cu luare aminte să audă nu vor lătra din cătro-va căni. Din cătrău latră căni, într'acolo, cred ele, că se vor mărita¹⁾.

După ce se părăndéză cu lingurarul încep cu ciobóta, și anume fiă-care fată pe rënd o aruncă peste casă. Acésta însemnáză, că încátrău va fi căputa ciobótei, după ce acésta a cădut, într'acolo va fi viitórea casă a aceleea ce a aruncat-o²⁾.

De aici, după ce au sfêrșit și cu ciobóta, se iéu cu tótele și se duc în tăcere până la o casă megiașă, unde șciú că sunt copii mici, spre a începe alt șir de profetiiri și anume să cere norocul când se vor mărita: în timp scurt? ori mai târziu? în anul ce vine, ori în celălalt an? Acésta o șciú ele din aceea, că încungiură fiă-care pe rënd de trei ori casa, érá la a treia órá se pune aceea care a încungiurat-o lângă o feréstră și, tăcînd mulcom, trage cu urechea să audă ce se vorbeșce în casă? Décă aud că în casă părinții dic copiilor „du-te!“ séu „mergeți de-aicea!“ este semn de bucurie, că-cî de bună samă au să se mărite, se vor duce dela casa părintescă. De aud pe părinții din casă strigînd cătră copii: „vină mai de grabă“ séu „vină mai iute!“ pēțitorii vor sosi chiar în cășlegile de érnă. Er de aud dicîndu-se în casă: „ședeți locului!“ séu „stăi!“ séu „nu te urni din loc!“ atunci nu e semn bun, că-cî atunci fata care a ascultat nu se va căsători în anul ce urméză, nu se va urni din casa părintescă, ci va mai șede, după cum i-a profetit cel din casă³⁾.

Sfêrșind fiă-care fată de ascultat se duc la altă casă, unde șciú ele că sunt lumini de cununie, și cerîndu-le pe vr'o câte-va minute dela proprietarul lor, le aprind și merg cu dênsele la o fântână. Aici, la luminile aprinse fiă-care se plécă și caută în apă. Décă fata, care s'a plecat, vede în apă o umbră de bărbat, care-î este cunoscută, e semn sigur că se va căsători cu acea persóna, a căreia umbră i s'a arêtat în apă⁴⁾.

Aceste sunt datinile și credințele la a căror esecutare iéu parte și feciorii, însé ei la întregă petrecere au

¹⁾ Com. de d-nul G. Brăilén. Tot așa se usitéză și în alte sate din Bucovina.

²⁾ Idem.

³⁾ Unele Românce spun că o samă de fete în locul acestor turtițe fac un fel de „călțunași“ séu „pirosce“, care asemenea le dau măteler (piscicelor) spre mănăcare.

⁴⁾ Credința și datina Româncelor din Calafindeșci, Siretiú și din alte sate din Bucovina.

¹⁾ Credința și datina Româncelor din Siretiú.

²⁾ Com. de d-nul G. Brăilén.

³⁾ Datina și credința fetelor române din mai multe sate din Bucovina.

⁴⁾ Com. de d-nul G. Brăilén.

o rolă secundară, după cum am mai spus-o de vre-o câte-va ori, mai mult privesc și combină din cele ce se arată fetelor cum vor purcede cu pețitul și însuratul.

Vine însă acum un șir de datine și credințe proprii numai fetelor, la a cărora executare se feresc să nu fiă nimeni de față ca să le vadă. Acesta e o mare taină pentru dânsese. Și eu le dau totă dreptatea, că-cî un prașcău, un om de nimica, vîedîndu-le, pôte să le ia în rîs, seû, ce e și mai rîu, pôte încă să le facă și alte neplăceri. Drept aceea se despărțesc acuma de feciori și, lăsându-î să mergă unde vespere, ele se duc la casa uneia dintre dânsese, și acolo își urmază profețirile despre care vom vorbi mai la vale.

E de însemnat și aceea că, cu cât e afară mai în-tunec, cu atîta cred ele a fi mai bine pentru dânsese, că-cî atunci sunt scutite de ochii cei rîi ai lumei.

Mai nainte de tôte după ce s'au despărțit ele de feciori, seû mai bine ăis feciorii de dânsese, se duc să lege parii unui gard de nuele din apropiere. Însă înainte de a pleca, fiă-care se îngrijește ca să aibă pe lângă sine un obiect anumit cu care să lege parii. Așa una se'ngrijește de o crenguță de bărbănoc cu stremătură roșă, una de un struț de perișore cu pantlică (cipcă) verde, seû de un struț de pospan cu stremătură verde; alta de o cruciță de tisă cu cipcă albastră¹⁾. Alta iea găitan seû lăună seû ață roșă, eră în lipsa acestora iea chetóra delă cămașă seû cordeluța cu care-și împletește coșile²⁾; în scurt fiă-care trebuie să aibă un obiect anumit la dînsa, cu care să pôtă lega parii. După acesta fiă-care mergînd³⁾ spre gard cu ochii legați ăice:

Sân-Vasiu bălat
Adă-mi un bărbat
Cât de blăstemat
Dar bine 'ntrémat⁴⁾.

Er după ce ajung la gard încep delă cel dintăi par, pe care pun mîna, a numera înderēt și anume: nouă, opt, șepte, șese, cincî, patru, trei, doui, unul⁵⁾. Pe cel din urmă par, adică pe „unul” îl legă apoi cu obiectul ce-l are în mână ăicînd:

Eu nu leg parul,
Ci-mî leg ursitul,
De trei ursite ursat
Și de dumneđeu dat⁶⁾.

Astfel se părăndeză ele una după alta spuind aceleași

¹⁾ S. Botizan „Sera de Sân-Vasiu în Maramureș” publ. în „Familia” anul V, Peșta 1869, Nr. 5; pag. 49—51.

²⁾ Datina fetelor române din Bucovina.

³⁾ Unii Români din Bucovina spun că voină a li se arētă mai bine merg în haina, în care s'au născut, va să ăică în — pelea gôla.

⁴⁾ S. Botizan ep. cit. pag. 50.

⁵⁾ Datina fetelor din Bucovina. — S. Botizan, op. cit. pag. 50, spune că fetele din Maramureș legă parul cel dintăi pe care-l ating cu mîna. Prin urmare, după S. Botizan, ele nu numeră parii, cum fac tôte fetele din Bucovina. Ori pe care Român din Bucovina îl veî întreba: ce fac fetele în sera spre St.-Vasile? îî răspunde: „numeră parii!”

⁶⁾ Com. de d-nul G. Brăilén. — Cu privire la adj. „ursat” din aceste versuri trebuie să însemnez că aice e o licență poetică populară, care vine numai în farmece și vrăji. Eu l-am scris așa după cum mi s'a comunicat. De altmîntrelea, după părerea mea, ar trebui să fiă „ursit”.

cuvinte, numărând și legând parii, după cum s'a arētat mai sus.

Dacă parii, pe carii i-au legat ele, sunt strîmbi și ăiotoroși, ursiții, adică viitorii lor soți, bărbai, vor fi urți, gârbovi, ghiboși și bolnăvicioși; dacă parii sunt drepti, și sănătoși, ursiții vor fi frumoși, tineri și sănătoși; dacă-s cu cōjă suptire, ursiții lor vor avea puțină avere; dacă-s cu cōjă grôsă, vor fi avuți; dacă-s drepti, groși și cu cōjă netedă, viitorii lor soți vor fi voinici, tari și frumoși. Dacă parul legat s'a nimerit să fiă putred, însemneză, că bărbatul viitor va fi bêtân.

Mai pe scurt cum va fi făptura parului, așa va fi și ursitul. Însă ele nu caută parii îndată după ce i-au legat să vadă cum sunt, ci îi lasă până dimineță, adică până în revêrsatul zorilor anului nou. În revêrsatul zorilor anului se duc apoi și-i caută. Și ele numai de aceea îi legă, pentru ca a două ăi să-i pôtă cunōșce⁷⁾.

Sfêrșind de legat parii, se'ntorc delă gard până la un loc tot cu ochii legați, eră de acolo își deslegă ochii și apoi se duc la cotețul porcilor ca de pe tăcerea seû grohoțirea acestora să cunōșcă: mărita-se-vor în anul ce vine, ori ba? Decî cea dintăi, care ajunge la cotețul porcilor strigă: „hudioa în anul acesta!” adică în anul ce se'ncepe a două ăi. De cumva vre un porc grohoțesc după rostirea cuvintelor de mai sus, e semn bun, că-cî fata, care i-a ascultat, se va mărita în anul ce vine. Cel puțin așa crede ea. Er de cumva porcul, seû — dacă sunt mai mulți porci, nu ăice nimic, atunci fata crede că nu se va mărita în anul ce vine. Prin urmare supêrarea ei nu e prōstă. Însă pentru ca să-și mai aline supêrarea pune porcilor din coteț o a două întrebare, ăicînd: „hudioa de-acum într'un an!” Dacă porcii de astă-dată grohoțesc, crede fata că de-abia într'un an se va mărita. Er din contră dacă porcii nici acum nu răspund nimic, crede ea că nici la anul nu se va mărita. Nerespundînd porcii nici a două ôră mai pune ea încă și o a treia întrebare, ăicînd: „hudioa de-acum în doui ani!” De răspund acuma porcii se va mărita după doui ani. Dar de nu răspund nici acuma nimic, e semn reû, că-cî amêsurat credinței sale, ea nici după doui ani nu se va mărita. Și supêrată foc pe porci, că nu i-au răspuns nici la o întrebare, îi blastemă ăicîndu-le: „mânca-v'ar brânca!” seû „avere-ar lupii parte de voi!” Și după acest blăstem părăsește cotețul cu porcii, că-cî peste trei ôri după datină nu pôte să-i mai întrebe nimic. Întrebările peste a treia ôră n'au nici o însemnare⁸⁾.

⁷⁾ Datina și credința fetelor din Bucovina. Această datină e usitată în Bucovina și în „sera spre St.-Andrei.” Eră d-nul V. Alecsandri în „Opere complete” Poesii, vol. I. Doine și lacrămiore. București 1875, pag. 247. scrie: „Fetele române întrebuintăză deosebite mijlōce de a cunōșce ursiții ce vor avea. Unele descântă isvōrele, cređînd că vor vedea în fața apei chipurile bărbaiilor de care vor avea parte; altele își legă ochii în nōptea ajunului Bobotezei și merg de pun mîna pe un par din gardul casii. Dacă se întemplă ca acel par să fiă drept și curat, ursitul are să fiă înalt și bine-făcut; er dacă din contră parul e strîmb și nodoros, ursitul are să fiă bêtân și urit” etc. etc.

⁸⁾ Datina și credința fetelor din Bucovina și a celor din ținutul Bărgăului și al Năseudului din Arđel.

Visul Dochiei.

Cânt un vers falnic de renviere
Care s'aprinde sufletul meu.

I.

Într'o frumoasă cârtică: „Arta în timpul resbelului“, d-nul Fr. Damé scrie:

„România amenințată în interesele sale cele mai scumpe, călcată în drepturile sale cele mai netăgăduite, și-a aruncat batalioanele vioișe peste Dunăre, și după două vécuri de nemișcare, de inerție, ea a avut din nou eroi și martiri.

„Îndată poeții români au adaos o córdă lirei lor, și cântece grave sêu strălucitoare, entusiaste sêu mișcate, duióse sêu patetice, au resunat pretutendeni, pentru a

pînse geniul român la minunate produceri. Așa stă cu activitatea nóstă literară după resbel. Cum era însă înainte? — Geniul național era cuprins de fiorii resbelului. Trupele străine erau să fntre în țeră, nesiguranța băntuia poporul, esistența statului era amenințată, atârna mai numai dela voința sêu capriciul unui autocrat. Să luăm parte cu Turcii, sêu să ne unim cu Rușii? Acestea erau întrebările ce-și puneau patrioții români. Pozițiunea era încurcată, cu atât mai mult că trupele ruseșci intrară în țeră fără a aștepta sancționarea convențiunei de camerele române. În astfel de condițiuni România mobiliză fără a șci însă, care e amicul și care inimicul. Ea voia să rămână neutrală, dar se putea óre una ca acésta? Rușii nu

Momentuositățile New-Yorkului: Mutarea unei case. (Pag. 158).

afirma, că inima română tresăria la repețitele lovituri ale evenimentelor.

„Când inima unui popor tresare, geniul sêu își desfășură aripile și-și ia un avânt puternic spre sferile eterne ale artei.

„Vibrațiunile se prelungesc pe nesimțite, și, prelungindu-se, tot își păstrează intensitatea, câștigând însă în regularitate.

„Atunci geniul național produce operele sale cele mai frumoșe.“

Aceste frumoșe considerațiuni esplică, cum s'a făcut că activitatea literară a Românilor s'a deșteptat prin resbel și a produs acele opere neperitoare, care ne-au încântat în acești doui ani din urmă.

Resbelul este dară în cazul acesta imboldul, care îm-

voiau să lase la spatele lor un amic îndoios, ér Turcii bombardau orașele române de pe Dunăre, ca în țeră inimică. Alegerea trebuia să se facă și se făcu.

Dar nesiguranța pozițiunei, necunoșcerea valórei proprii, legaú puterile și facultatea de mișcare liberă a bieților Români. De atâta timp ei nu pusesseră mâna pe arme, nu se încercaseră în luptă cu inimiții patriei, óre erau ei destul de formați, destul de bravi, destul de îndurători? Acestea erau întrebările și temerile lor. Ér literatorii noștri, ér poeții noștri, cuprinși de acelési temeri, nu cutează să vorbescă, cântul amuțise, că-ei poetul învêțat a cânta frumșeția primăverei și iubirea, nu șcia să întrebuintze fanfara resboinică.

Atunci se rădică o voce generóșă și întonă patrioticul cânt: Visul Dochiei, care le spuse Românilor

istoria lor, gloriile lor trecute, le dade speranță și încurajare. Ajunge să analizăm poema pentru a vedea tendințele generosului poet.

II.

D-nul Frédéric Damé, francez de naștere, român de adopțiune, și-a pus péna și generosul său talent în serviciul patriei sale adoptive. Înainte de a publica: *Visul Dochiei*, d-nul Damé scrisese o lungă *Istorie a României* în relațiunile sale esteriore. Acastă carte a rămas nedată din motive, pe care nu le cunoștem, dar autorul a estras din ea o broșură: *Statul român*. Acastă broșură a fost sîmburele poemei. Escelentul poet și scriitor a schițat în versuri o istorie a României în trăsăturile sale principale, în fazele de căpetenie ale existenței sale.

Dar să vedem cum se întemplă acéta.

La rădicarea cortinei Dochia, fiica lui Trajan, dorme în munții Carpaților la piciorul unei stînci. România vine să o deștepte, pe când un imn răsboinic răsună în munți. — „Audi copiii tîi,” dice România. Dochia rămâne rece. Pentru ea: Numai faptele trecute, numai ele mai trăsesc, amintiri pline de fală de prin vremi de bărbăție. În zadar o încuragéză România și îi dă speranțe pentru fiii săi. — „Sufletul meu este obosit d'a mai spera” dice ea și cade în visare. Atunci începe a istorisi începutul Românilor, luptele și încercările prin care au trecut, valorile popórelor sêlbatice, care au cercat a-i țiri cu sine, timpurile de gloriă ale unui Mircea, Stefan, Mihai, pe urmă ocara tronului român dat la mezat.

Dece secole luptat-am și încă tare me simțiam,

Când veni rușinea însă să resist nu mai puteam.

Ea cădu în letargiă și dormi un vec și roșce, să mai dormă,

România

Somnul este mórtea.

Dochia

Somnul este visul tot-déuna.

România

Tu visezi ce-a fost odată... Eu visez ce pot spera.

Ea îi spune Dochiei, că pe când acéta dormia în munți, fiii ei au stat vecinic în picior și au resistat sorții. În timpul acesta România a avut martiri, necunoscuți de istorie, dar cu atât mai mari.

Tu dormiai atunci, când Tudor, coborîndu-se în vale

A făcut ca să tresară tot poporu'n a sa cale.

Sângele lui a fost botezul rasei viitoare; libertatea s'a sculat în picior.

Rupte-s lanțurile, mamă; rëndul ne-a venit și noué.

Dochia tot nu crede, numai trecutul rămâne mare pentru ea și n'are nici o speranță în viitor. România cêrcă a o convinge, că fiii ei vor fi tot atât de bravi ca în trecut.

Scólă, Dochio, trecutul reîncepe 'ntinerit.

Óre n'audi tu echoul de prin munți și de prin văi,

Resunând un cânt răsboinic?... Mamă sunt copiii tîi.

Într'adevăr cântul răsboinic răsună și soldați, fete, femeii, bêtărni apar înflăcărâți de iubirea patriei. Er, Dochia, convinsă, recapéta speranță și cade'n brațele fiicei sale iubite; pe urmă bine-cuvintéză pe fiii săi, cari se duc la luptă peste Dunăre, pentru a căștiga neatárnarea patriei.

III.

Acéta poemă, reprezentată în 1877 pe scena teatrului din București, a avut un succes strălucit, pentru-că se simția patriotismul, care o inspirase. Ea aréta trecutul glorios al României, statornicia, care nu s'a trădat în mijlocul încercărilor, și dadea speranța unui viitor strălucit prin gloriă și neatárnare.

Luând în vedere ținta, pe care a urmărit-o poetul, publicul a uitat, că poema nu presintă vre-o intrigă complicată. Întemplarea este simplă și nu caută efectul lateral, ci, ca o adevărată operă de merit, merge drept la ținta sa. Cât despre meritul literar al poemei, étă ce dice d-nul Alecsandri, regele poezilor noștri: „Sunt fericit de a vă complimenta asupra valorii acestei opere; ea este produsul unei mărețe și frumoșe inspirațiuni și conține adevăruri istorice, de care Românii au dreptul a fi mândri...”

Frumoșele versuri, aci triste și fragede, ca melancolicele cânturi ale Orientului, aci pline de bărbăție, se par o musică armonioșă. N'am fi cređut nici-odată ca un estras din istorie să se pótă scrie în versuri atât de frumoșe. — De aceea ne grăbim a publica în colónele acestui țiar o producțiune, care fără de acéta cu greú ar fi ajuns până la cetitorii de dincoace de Carpați. D-nul Fr. Damé a avut grațiositatea de a ne permite acéta publicare, grațiositate, pentru care îi suntem recunoscători.

Originalul s'a sris în limba franceză, ér traducerea română au făcut-o d-nii Olănescu și Șerbănescu. Acești doi poeți, cunoscuți în public prin frumoșe produceri poetice, au fost, în traducere, la înălțimea inspirațiunei d-lui Damé. Aceste trei talente s'au unit pentru a presenta Românilor o frumoșă operă, care va rămânea tot-déuna în valóre.

Iosif Popescu.

Visul Dochiei.

Poemă dramatică

de Frédéric Damé, traducere de d-nii D. Olănescu și T. Șerbănescu.

Scena reprezintă înălțimile Carpaților. — Baba Dochia dorme la piciorul unei stînci. — Pîna se orată încetul cu încetul, — România apare.

Introducțiune la orchestră.

România.

Dochio!... Dochio!... mamă, te deșteptă și goneșce
Somnul greú care-ți apasă ochii, și în jur priveșce:
Florile smăltéză plaiul și, din ceruri, mândrul sóre
Deșteptarea ta salută ca p'o ți de sêrbătóre.
Scólă-te, că-cî étă óra unde-avem de adunat
Róda ce Dumneđeú sântul cu a sa mână-a seménat.

Dochia, deșteptându-se.

Cine e? Cine mă chiamă.

România.

Audi tu!...

Se aud cele dintâu mészuri ale unui
imn răsboinic care resună prin munți.

Corul, în depártare.

Oh! libertate, dela munți,

Protege-ne în bătălie.

Ah! cadă în țărână-a nóstre frunți;

Dar stégul, stégul sus rămăe.

Er sângele ce vom vërsa
 Producă bravî cu nume mare,
 Murind la tine vom căta
 Și-ți vom cere rësbnare!

La luptă! La luptă!
 Pe cei ce mor să rësbnăm.
 La luptă! La luptă!
 La libertate ne 'nchinăm.

Vocile care începuseră a se apropia se depărtază cu încetul, și apoi se pierd în depărtare.

România. Copiii tei!

Dochia.

Aū murit!...

România.

Trăesc, și mâne plini de fală vor fi ei!
 Vocea lor prin munții noștri cu ecoul a sunat,
 Și-ale lor viteze cete pe câmpii s'au resfîrat,
 Așteptând cu nerăbdare să începă a lupta.
 Mamă, scôlă-te și vino pasul lor a îndrepta.

Dochia, visând.

Biet popor, ce totdeuna se rădică și ér cade.
 De ce vîi să-mî turburi pacea grópei mele-întunecate,
 Să mă scôli din somnul care fu de vécuri respectat,
 Unde liniștea simțirei și odihna 'mi-am aflat,
 Unde am găsit uitarea și a famei și-a gândirei,
 Unde am bătut din cupa gloriei și-a fericirei,
 Unde nu mai póte-ajunge nici un sgomot omenesc,
 Numai faptele trecute, numai ele mai trăesc,
 Amintiri pline de fală de prin vremi de bărbăția....
 Sufu arđetor și tainic din antica bătăliă,
 Vin, și printr'atâtea vécuri, mai dá ér inimei mele
 Somnul vecinic ce alină și dureri și chinuri grele.

România.

Vrei se dormi, Dochio!... mamă, când pămîntul s'a mișcat,
 Când de fală tot vorbeșce și când cornul a sunat?...

Dochia.

Fala!... Fala!... Las-o 'ncolo! Togmai tu, copilul meū,
 Arunci surdelor ecouri numele măreț al seū.
 Fala noastră este mórtă... Am vedut-o 'n bătăliă,
 Desperată și pierdută, cum lupta cu bărbăția,
 Purtând stégul nostru 'n mână de ardóre 'nflăcărata,
 Și cu inima strépunsă am vedut-o căđënd mórtă!

România.

Nu! A fost rănită numai, și căđută 'n leșin greu!

Dochia.

E curat o nălcuire! — Cât ași vrea s'o am și eu!..
 Îndoiala-î fiica vârstei, este umbra despre séră;
 Când se duce tinerețea și speranța noastră sbóră.
 Am trăit prea mult, copilă, și paharul l'am bătut
 Până 'n fund.

România.

O jertfă încă mai ai, mamă, de făcut.

Dochia.

Sunt bătrână și cu ochii numai lacrimi pot vërsa.

România.

Speră!

Dochia.

Sufletul meū este obosit d'a măi spera.

Recade în visare.

Pentru ce rechiămî tu încă fala vechiă ce uitai?

Las' istoria să dórma într'al vremei mucigai,
 Oh! v'atî stins đile iubite și mărețe din trecut!
 Đile pacinice și line ce-al meū suflet atî umplut,
 Đile-a tinereței mele, đile dulci și fericite,
 Pentru ce veniți, ca roiul de albine bătuite,
 Să vë-adăpostiți la umbra-acestei inimi întristate?..
 Liberă mergeam atunci, de nenorociri departe,
 Peste-a munților corónă, de zăpezî acoperite,
 Ducënd vesele cu mine sođiórele-mî iubite.
 Văile d'a nóstre cînturi resunaū adese-orî,
 Beam din unda ne'ncepută, prédam tufele de florî.
 Aurora strălucită, diminețe 'ncântătoare,
 Ce 'mbetaū a mele simțuri cu profumuri și cu sóre!
 Apoi dela bătăliă când veniaî tu, tatăl meū,
 Alergam eū măi nainte să mă culc pe pieptul teū;
 Tu mă sărutaî pe frunte și-atunci bētrănețea ta
 Se părea că-î măi voióie lângă tinerețea mea.
 El era și drept, și mare, îl iubiam și mă iubia...
 Amintiri de falnici timpuri atî trecut!... Copila mea,
 Ascultă!...

Se scôlă.

Am vedut bălaia undă-a Dunărei frumoșe

Sub călcăele Romane plecând undele-î fâlșe.
 Și mulțimi de legiöne peste bălți înaintând,
 Umbra codrilor sēlbaticî fără grijă înfruntând;
 Er pe Decebal vitezul în victorii zēmislit
 Măi mult încărcaț de fală ca de vērștă gārbovit,
 Contra sórței schimbătóre l'am vedut cincî ani luptând,
 Desperat, fără de sprijin și luptându-se căđënd.
 Am vedut, și vai! plâng încă, tótă Dacia 'n ruine,
 Și poporul ei sérmanul fugărit peste coline,
 Er eū, plină de rușine, printre ei am fost trítă
 Până la-a lor picióre, d'al lor ris batjocorită.

Recade în visare.

El încă este strēmoșul și părintele-ăstuî neam.
 Mē vedu, — p'atunci frumoșă și mult tinēră eram.
 Me iertă!... Din fundul grópei unde sângerând zăceați
 O rēsboinicîi meî falnici, tresărind îni mulțumiați,
 Că-ci eū rechiámam la vieță Dacia cea năruită.
 Înălțam din nou stindardul căđut în luptă cumplită,
 Împliniam proorocia vechilor prevestitori,
 Mestecând sânge cu sânge de învinși și 'nvingători.

Ea viséză.

România.

Pentru ce nu faci ș'acuma ce-ai făcut odiniórá?
 E al teū poporul ăsta, oțelit în vieță-amară;
 El se scôlă și te chiamă mânia 'ntindënd spre tine.

Dochia.

Visuri falnice ce-duceți tot dureri și tot suspine!
 Arsu-ne-aū aceiași pară, dus-am aceleași nevoi.
 Ah! amar e chinul care svēntă sufletul în noi.
 De atâtea visuri scumpe ca să mă fi lepădat,
 Șciî tu, spune, șciî, copilă, câte lacrimi am vërșat?
 Sbuciumat atâtea vreme de cumplitele furtune,
 Lēgănu-ți dela peire a scăpat ca prin minune.

Se scôlă.

Ne-am măi fost sculat odată!... Câmpii noștri pustiiți
 Eraū de cetăți întinse și de róde-acoperiți.
 Renășceam... Când, deodată, ca un riū îngrozitor
 Ce-a scăpat dintr'a lui matcă, alergând resunător,

Ducând în a lui pornire, stânci și pomii uriași,
Vitele cu-a lor coșare, luntrea cu a ei vėslaşi,
Peste noi din miadă-nópte valul negru de Barbari
Se avântă: Goșii, Hunii, cu Gepizi și cu Avari,
Ca o mare clocotindă se vërsară spre apus! . . .
Noi, incremeniți de spaimă, ne rugăm la cel de sus,
Ne rugăm cu dor fierbinte la al lumei Domn slăvit
Ca să scape biéta țeră de acel potop cumplit.
Și diceam: „Mărite Dómnne, decă ți-am greșit noi ție,
Nu ne-ai pedepsit tu? Dacii și a lor Împărăție
Aú perit dintr'astă lume . . . Ce-ți mai trebuie acum?”
De cu séra până 'n ȋiuă, valu-și caută de drum,
Și din zori și până 'n séra a lui unde sgomotóse,
Se loviau de munții noștri, scoțând urlete fieróse!
Astfel, fata mea, trei vécuri de dureri și de 'ncercări,
Ne'ncetat ducând povara unei falnice chiámări,
Sufletu-mi, plin de credință, nici-odată n'a slăbit!

Cade din nou óbosită.

România.

Decă 'n timpul greú de luptă, mamă, nu te-ai 'ndoit,
Pentru ce desperi acuma, când primejdia-i mai mică.
Uite, nópte fugе, ȋiuа cu încetul se rădică.

Dochia.

Arcu 'ntins peste măsură chiar în mâna-ți se sdrobeșcă;
Inima sdrobită éráși ca și stâncа se 'mpetreșce.
Vaí! speranța de cu séra dimineța dispărea.
Pe când suferința ȋilei d'impotrivă tot creșcea.
Când credeam în biruință, ea atunci pleca în sbor,
Și amicul cel mai sincer se schimba în trădător;
Ceí uniți cu noi întors-au în potrivă-mi a lor armă.
Étă ce-mi vëdură ochii!

România.

Îngenuche te rog, mamă,

Lasă cel trecut în pace.

Dochia.

Decă sufletu-ți e tare,

Să 'nțelegi învătătura . . . Numai astfel vei fi mare.
Ast trecut e-a mea viétă, și-í dospit de lacrimi multe,
Din dorinți neimplinite, din dureri amari și mute,
Din tot ce restórnă timpul și în om îl nimiceșce,
Din visări abia 'ncepute ce destinul le trăsneșce,
Din pierduta nóstră sórtă și din sângele vërsat! . . .
Noi care-am trăit dintr'ensul, noi care l'am îndurat
Cel trecut plin de mărire și de lupte de eroi,
Nu-l vom uita nici-odată, că-cí era croit pe noi.
Nu a fost popor pe lume mai ciuntit făr' de noroc,
Mai sdrobit fără de milă, stând cu tóte astea 'n loc.
Decă dar a mea speranță fu ucisă d'al meu chin,
Am dreptate să fiú mândră de durerea-mi cel puțin.

Se opreșce un moment ostenită, apoi
reîncepe cu linișce.

Am vëđut născënd pe Mircea, și în brațe l'am purtat;
Prin cărările din munte pașii sèi am îndreptat,
Capu-í prețios pe snu-mi cu drag mult timp legănai,
Și în inima-i română dorul țerei seménaí.
La luptă-l urmam cu dorul, biruit l'am mângâiat.
Un român așa de mândru sub cer încă n'a mai stat;
Par-că din Trajan trecuse sufletu 'n sufletul sèu.

România.

La strébuna vitejiá să ajungem n'o fi greú.

Dochia.

Mai ferice veți fi óre?

România.

Vom fi tot atât de tari

Dochia.

Dar nedrept este norocul; trudele cele mai mari
Care merită resplată, mai puțin se resplătesc!
Cât de mari d'ar fi copii-ți mai puțin mari sunt, gândesc,
Fata mea, de cât eroul ce-a luptat cincí-deci de ani
Împotriv'atător dușmani: Unguri, Leși, Mahometani.
Decă el n'a fost în stare gloria ca s'o robescă,
Cum poți crede tu că togmai fii-ți au să isbutescă.
O Stefane, scólă, vino, eși acuma din mormént,
Vin de spune la urmași, moștenind al tèu pământ,
Că o jumătate secol brațul tèu luptă cu foc.
Să le-asigure domnirea liberă într'acest loc! . . .
Umilit-a el Sultanii, căpitanii le-a repus . . .
Dar voi nu știți d'al sèu nume, națiunii de la Apus!
Totu-și jumătate secol, când la munți, când în păduri,
În tot locul făr'odihnă, însoțit d'ai sèi panduri,
A oprit torentu 'n cale, îndrăsnețul luptător,
Nevoindu-l a se 'ntórce éráși cătră-al sèu isvor.
Decă nu era acolo, sus pe zidul d'apărare
Ce-l surpa cu dușmăniá valul ordelor barbare,
Valul résturna zăgazul și, umflându-și unda sa,
Póte pentru-a dóua óră fața lumei se schimba!

România.

Dar urmașii lui păstrează ș'astăđi sânta-i pomenire;
A lor fapte aminti-vor a strémoșilor mărire.

Dochia.

Și 'n sfêrsit ce 'mi pasă, decă creatura omenescă
E nerecunoscétóre: Conștiința-mi românescă
Spune că eú datoria până 'n capét mi-am făcut.

România.

Vrem să punem în picioare stégul nostru cel căđut;
Insetate sunt d'a 'nvinge legiunile române.

Dochia.

Tot așa Mihaiú luat-a în puternicele-í mâne
Stégul, și-a unit pe frunte-și corónele a trei țeri.
Uriașă încercare pentru omenesci puteri! . . .
Ce să sper, eú nici-odată n'am avut un drept mai mare
Ca 'n acele timpuri demne d'o eternă admirare;
Tóte visele-mi printr'ensul, ca prin farmec implinite:
Ungurii bátuți, Sultanii sfărânați . . . oștiri sdrobite;
Ca în timpii ceí de fală pe Românii toți el stringe
Ale Daciei antice națiunii d'aceiași sânge
Renăscënd l'aceiași sóre și l'aceiași mari idei.
Ah! din ceruri unde umbra-ți locueșce printre ȋei,
Auđind, Trajane, cornul îmbucac de nemurire,
A ta bine-cuvéntare revărsași peste oștire.

Cu desperare:

Lasă-mé să plâng, copilă, lasă-mé să dorm . . . Oh! nu! . . .

Tace și apoi reia cu putere.

Voiú să-mi amintesc, copilă, și mai mult . . . Ascultă, tu.
Să golese, voiú, până 'n fundu-í cupa cea d'amărăciune.

România.

Spune . . . Vërsă colea 'n snu-mi chinul care te repune.

(Va urma.)

Higiiena în bucătărie.

Bucătăria este laboratorul, în care se fabrică sănătatea omului. Așadar lucrările ei trebuiesc supuse regulilor igienice. Cu cât igiena va fi mai mult observată în bucătărie, cu atât va fi farmacia mai rar cercetată.

Între regulile, pe care le vom comunica, nu vom vorbi despre gătitul bucatelor. Creșterea casnică trebuie să dea în privința acésta instrucțiuni îndestulătoare pentru a recunoșce calitățile unui soi de carne séu ale altor materii primare.

Acestea cesțiuni, de sigur foarte interesante, nu pot fi obiectul unor scurte observări. Vom face numai cunoscute unele principii generale de urmat într'o bună bucătărie, și vom vorbi ceva despre acarețele de bucătărie. De multe ori se cumpără acestea și se tractază cu o ușurință nespūsă, care este cauza unor nenorociri mari. Ștudiul lor este dar de o însemnătate considerabilă pentru o economă, care vrea să aibă bucate sănătoșe și să nu-și otrăvescă, fără voe, familia întrégă.

Cum trebuie să fiă o bucătărie model? Răspunsul nu presintă nici o greutate.

E bine ca bucătăria să se fiă separată de locuință, pentru ca mirosurile bucatelor să nu geneze pe ai casei și — vice versa.

Așa ceva rar se pôte face, de aceea o trecem cu vederea, știind că, în orașele mari cu deosebire, locuințele sunt îmbulzite și în aceeași casă se află multe bucătării.

În ori-ce cas localul trebuie să fiă spațios, înalt, bine ventilat și cu deosebire luminos. Când nu pôte vedea cine-va ce găteșce, de sigur nu va produce ceva bun.

Cum-că ordinea și curățenia cea mai mare trebuie să domnescă, nu mai începe nici o îndoelă. După fiă-care mâncare trebuiesc curățite vasele îndată și puse în locul lor; ér vatra trebuie grijită și focul stins, negreșit decât nu mai e de lipsă să ardă. — În totă dimineța să fiă podela măturată cu o mătură umedă pentru ca să nu se facă praf. Ghete séu haine să nu se curețe în bucătărie, cum se face de obicei, pentru ca să nu între în bucate și óre-care materii străine. — În fiă-care primăveră să se spoescă păreșii.

Pe o lature a bucătăriei să fiă cămara de provisiuni cu trei despărțăminte; cel mai apropiat pentru legumi, cel mai depărtat pentru carne; în sfêșit cel din urmă pentru beături. Acéstă dispozițiune este cu deosebire escelentă, când bucătăria e suțerană și când are cine-va lipsă de provisiuni mari. De altcum o singură camară ajunge pentru legumi și carne, ér beăturile se vor pune în celar, care nu lipșeșce la nici o casă cum se cade. Cămara să fiă uscată, aerisită și rēcorosă (cel puțin 10° R.).

Din timp în timp să se viziteze provisiunile, și tot ce e stricat să se arunce. O cruțare prea mare încă nu e bună; decât se lasă înlăuntru o provisiune stricată, în curēnd le strică și pe celelalte séu le dă un miros și gust neplăcut.

Pe cealaltă parte a bucătăriei să fiă un loc pentru materialul de ars.

Ce se atinge de partea cea mai importantă, de vatră, vom aminti următoșele:

Vatra să tragă bine și focul să ajungă la tóte găurile tablei superioare. În modul acesta se pôte șci dinainte, cam câtă vreme e de lipsă pentru a face o mâncare anu-

mită, și nu este cine-va espus a mânca o bucată arsă séu prea férță. De altă parte șciți cât e de neplăcut a găti cu ochii lacrimați de fum și în sfêșit la o astfel de vatră sunt de lipsă mai puține lemne.

Cel mai bun material de ars e de sigur lemnul. Arderea lui uniformă permite o fierbere séu o frigere uniformă. Manierea lui e mai comódă; el nu murdăreșce așa locul unde se așeză.

Turba mirosă greū și împrumută acéstă calitate și bucatelor. Vorbim despre acest material numai pentru ca să arētam avantajele lemnului. Pela noi nu va veni nimeni în pozițiune de a o întrebuița, afară decât nu va merge în Italia séu în altă țeră unde se produce acest combustibil.

Dar un material care face concurență lemnului, sunt cărbunii de pētră. Șcim că multe economie nu-și pot suferi pentru praful lor și pentru-că le atribuesc un miros neplăcut. De multe ori am cercat în zadar să facem pe unele dómne să adopteze acest material de ars. Cu tóte acestea în Englitera nici nu se cunóșce altul, și bucătăriile englezești sunt un model de curățenie și de eleganță. E drept, că manierea lor este mai onerósă, cere o grijă mai mare și o dispozițiune specială a vetrii. Dar va veni timpul, când motive de economie ne vor sili și pe noi să adoptăm cărbunii de pētră. Scumpetea lemnelor se rădică într'o proporțiune spăimântătoare și în curēnd acestea vor rămânea bune numai pentru construcțiune. —

„Coak“ul (cărbune așa dīcēnd distilat) produce repede o căldură mare. Dar nu e de recomēdat pentru bucătărie, că-cī nu încaldēșce uniform tóte părțile vetrei.

Vom trecē acum la partea cea mai importantă, la vasele și alte acareturi ale bucătăriei.

Un defect mare în construirea vaselor este de a le da înfrumșetări, figurī concave séu convexe, vāgașe etc. Tóte aceste găuri și ornamente sunt cauze de necurățenie. De aceea recomēdăm vase și acareturi simple, nefmodobite. Cu deosebire furcuțele păcătuiesc prin acest defect. Ori cât și-ar da cine-va silința, rămân pete între dinții lor; curățirea deplină este cu neputință. Cel care a inventat furcuțele cu trei ramuri nu s'a gândit la curățenie, altfel n'ar fi făcut un lucru atât de absurd. Cele cu două ramuri fac același serviciu și sunt cu mult mai ușore de curățit.

Vasele sunt de multe ori cauze de bóle, de înveninări. De aceea trebuiesc urmate óre-care reguli în întrebuițarea lor. Îndată după întrebuițare trebuiesc curățite, spălate cu apă caldă și svētate. Decă se întēmplă acéstă regulat, nu pôte aduce stricăciune nici vasul de aramă, care este cel mai periculos.

Vasele de lemn, care nu sunt văpsite și sunt ținute curat, nu împrumută nici-odată materii stricăcioșe bucatelor. Pentru conservarea sării sunt aceste vase cele mai bune. Este reū a le curăți cu nisip în loc de o perie tare, pentru că totdeuna rămâne în bucate câte un grăunte, care nu prea e plăcut pentru dinți.

Vasele de sticlă încă n'aduc nici o stricăciune pentru sănătate.

Cele mai importante sunt vasele de pământ. Dintre acestea cele mai ordinare, adică ólele, se smălușesc pentru a li se astupa porii. Acéstă poleielă conține plumb. Decă

acest oxid de plumb nu este bine unit cu acidul silicic al ôlei, pôte să fiă disolvat de mâncările cu oțet. Cu deosebire vasele nouë pot avea unele părți de smalt neficsate, care otrăvesc bucatele. De aceea fiă-care vas nou de pământ trebuie pus să fiërbă o jumătate de ôră în apă mestecată cu sare și oțet; (pentru 1 litru de apă, vin cam 50 gr. de sare și 30 gr. de oțet). După aceea se clătește vasul de mai multe ori cu apă calduță. În modul acesta se delătură partea aceea a smaltului de plumb, care nu era strîns unită cu vasul. — La vase vechi încă trebuie precauțiune, că-cî smaltul se pôte rupe, se disolvă în bucate și le otrăvește. Astfel de vase trebuiesc aruncate.

Faenza (fayence) se deosebește prin massa ei mai fină și smaltul alb, mai greu de disolvat. Unele din aceste vase au smalt fără plumb, smalt de porcelan.

Porcelanul se deosebește prin curățenia și rezistența la foc a materialului său. Smaltul este bine împreunat cu massa. Se află porcelan și fără smalt.

Așadar vasele de pământ bine conservate nu prezintă mai nici un pericol. Cu tôte acestea se introduc tot mai tare în economie vase de metal, pentru că sunt mai solide.

Dintre diferitele vase de metal cele de aramă cer mai multă grijă. Dcă se fierb în ele mâncări acre, care apoi se lasă să se recescă, se formeză ușor cel mai violent venin, vert-de-gris. Pentru a înlătura pericolul, vasele de aramă se poleiesc cu cositor (étain). Aici poleiela încă pôte conține plumb, ceea ce ne conduce la periculiile vaselor de pământ. Poleiela curată are luciul metalic ca argintul și nu se ia; cea cu plumb e mată, albăstriă, colorează degetele. — Cu timpul cea mai bună poleiela se tocește și, dcă se întrebuințeză vasul roșiu mai departe, pôte avea urmări rele; de aceea trebuie poleit din nou.

Vase numai de cositor sunt puțin solide și pot conține plumb.

Vasele de aramă galbină (laiton), nu aliagiū de aramă și zinc, cele de plumb și de zinc nu sunt de recomēdat. — Tot asemenea cele de argint nou (argentan), aliagiū de aramă, zinc și nickel. Argintul-nou, poleit cu argint, cunoscut sub numele de Christophle, argint de China, argint de Peru, Alpaka, Alfénide au neplăcerile celor amintite, dcă poleiela nu este solidă.

Vasele de argint bun nu sunt veninoase. Cele mai eftine, amestecate, sunt stricaciōse ca metalele, cu care sunt amestecate.

Fierul nu otrăvește, dar dcă e ruginit dă bucatele un gust neplăcut de cernelă. El se poleiește cu cositor său se emailiază. Am vorbit despre casul întâiū. Cât despre email, el este mai durabil, și dcă nu conține plumb face vasele de felul acesta cele mai de recomēdat. Și credem, că viitorul este al lor.

Simptomele înveninării prin mâncare sunt feburite și cam grele de indicat: De ordinar numai atunci pôte veni omul la ideia că era ceva în bucate, când mai multe persoane s'au bolnăvit în același timp și cu aceleși aparințe. Aceste aparințe sunt său acute și clare, său se ivesc mai încet și mai confuze. Cele dintăiū sunt un catar de stomach împreunat cu un gust neplăcut, stringător. Apoi vin dureri de stomach, vomire, fenomene narcotice. Cele mai periculoase otrăviri au provenit până acum din aramă.

De regulă cantitățile de venin sunt mici; de aceea simptomele nu sunt clare; ele apar încet supt formă de slăbire, tremur nervos, colōre galbină a peliū, spasmuři, scurțimea respirărei, puls neregulat. Tôte aceste simptome nu permit să se recunoscă cauza bōlei, care se sfârșește numai cu sfărîmarea vasului periculos.

De aceea atragem atențiunea economelor cu deosebire asupra vaselor metalice, ca asupra celor mai periculoase, afară de vasele de fier emailiate.

Σ....

O ciocnire între Români și Prusieni în 1866.

În Austro-Ungaria, regimentele nu se formeză după naționalitate. Cine se ocupă în general cu istoria militară, încă nu pôte să spună specialminte istoria militară a cutărei națiuni: faptele și bravura unei naționalități.

Dar șcim, care sunt regimentele compuse mai numai de Români. Din singuraticile episōde ale istoriei acelor regimente putem compune istoria militară a respectivei naționalități.

Asemenea episod găsim la regimentul de infanteriă Sachsen-Weimar Nr. 64, care e regiment românesc compus din fii Transilvaniei.

Étă acest episod:

După câte-va mersuri forțate, armata noastră trecuse în Moravia, și se concentrase sub scutul tunurilor, din forțărēta Olomus (Olmütz). Aci avu un repaus de trei zile, și apoi armata de nord continuă retragerea către capitală, unde sosiseră câte-va părți din victoriōsa armată de sud, comandată de gloriosul archiduce Albrecht. Din tôte părțile monarhiei alergău despărțăminte mari și mici de trupe spre apărarea capitalei.

În 14 Iulie corpul de armată Nr. II își continuă re-

tragerea și ajunse la Tobitschan, ér brigada generalului baron Saffran avea ordin să păzescă flancul corpului de cătră Prosnitz, unde ajunsesse o colonă prusienă.

După 11 ôre din di, brigada se așeză în castre lângă satul Biscupitz, ér batalionul III dela regimentul Nr. 64 întinse un cordon de anteposturi.

Ca să nu înșirăm multe, étă aci relațiunea ce a făcut-o comandantele batalionului, majorul Dolleisch:

„În 14 Iulie 1866 brigada baronului Saffran ca avant-gardă și tot-odată paza laterală a corpului de armată Nr. II avea o problemă grea dar și gloriōsă.

„Batalionul III al regimentului de infanteriă Nr. 64, ținea anteposturile ca aripă dréptă; la stânga sta în legătură cu un batalion dela regimentul Holstein Nr. 80, pe șesul de tot deschis dintre satele Kralic, Krubsic și Hrvoborsic.

„Curēnd după mēdă-qi dragonii sacsoni, atașăți avant-gardei noastre, fură atacați și respinși de cătră inamic.

„Brigada a eșit îndată la luptă înaintea inamicului, și a silit pe atacător să se retragă. Dragonii fură spriginiți și apoi se retraseră.

„Cătră séră, când începuse a murgi, regimentul inimic de curasieri Nr. I, năvăli fără de veste asupra batalionului nostru.

„Patru escadrone se aruncară cu vehemență asupra anteposturilor diviziunii a VIII-ta (comp. 15, 16) a regimentului Nr. 64, care în fața inamicului fură siliți a se aduna cu cea mai mare grabă sub comanda căpitanului Hevdlizka.

„Divisiunea s'a apărât cu cea mai eminentă precisiune. Însă încetând curând focul, din cauză că toate pușcile se goliseră, cavaleriei îi succese să intre în careu.

„Comandantele inimic, repezindu-se de-a lungul frontului, cercă să culce cu sabia boionetele noastre, ca să spargă cale pentru curasieri săi, cari cu cea mai mare bravură ajunseră așa de aprópe, de se ciocniau paloșele grele cu baionetele subțiri. Acum era momentul, în care cutezanța însoțită cu desprețul morții să-și iea răsplata.

„După ce un oficer inimic fu tras jos de pe cal, după

ce 2 séu 3 călăreți dintre cei mai îndrăzneți fură trântiți la pământ și uciși, se aruncară feciorii, fără comanda oficerilor, din propria lor inspirațiune, ca electrisați, cu baionetele în grămada călăreților, cari surprinși de o asemenea cutezare și înfricoșați, o tuliră la fugă cătră Kralic.

„Când cavaleria reculésă și încă mai numărósă se întórse éráși la atac, pușcile erau încárcate și feciorii se adunară iute în ghemuri.

„Acum călăreții inimici fură primiți cu un foc așa de teribil, încât se védură siliți a-și scăpa vieța prin fugă.”

Până aci este tradusă, din cuvânt în cuvânt, relațiunea numitului major.

Spre eterna amintire a acestei lupte glorióse, general-majorul baron Safran a făcut o fundațiune de 200 forinți cu destinațiunea ca, cu interesele din fiá-care an, la 14 Iulie, adică la aniversarea luptei, să se remunereze un suboficer brav din batalionul al treilea al regimentului Nr. 64.

Unul, care a luat parte.

Femeia „învătăta”

după baronul de Knigge¹⁾.

Trebue să mărturisesc, că mă cuprinde ca un fel de fior, când într'o societate sunt pus în față séu alături ea cu o dómna, care face mari pretențiuni la învătătura. De ar voi femeile să judece, cu cât mai mare interes deșteptă acelea dintre ele, care se țin simplu de destinațiunile naturei și se deosebesc în grămada semenelor lor prin îndeplinirea fidelă a chiámărei lor! Ce le folosește, decă voese să se intréca cu bărbații în specialități, pentru care nu sunt crescute, pentru care în cele mai multe casuri le lipsește primele noțiuni fundamentale, pe când acestea se însușesc bărbatului din copilărie²⁾. Sunt dómne, care pe lângă toate virtuțile casnice și sociale, pe lângă simplicitatea cea mai nobilă a caracterului și grația frumșetei femeiești, sunt în stare să rușineze pe învătății de meserie prin cunoștințe afunde, talente rare, cultură alésă, agerime filosofică în judecată, și hotărre în espresiune. Decă ași îndrăzni să numesc unele nume în public, ași putea proba, că nu trebue să caut mult timp originale pentru chipul acesta; dar cât de mic este numărul femeilor acestora! Și óre nu este o datoriă de a desmênta capetele femeiești mediocre, ca să nizuésca pe conta fericirii lor și a altora la o înălțime la care ajung atât de puține.

Nu condamn pe o femeie, care caută să-și perfecționeze modul de a scrie și conversațiunea prin ștudiu propriu și printr'o lectură alésă cu castitate. Nu o condamn, decă-și dá ostenela să nu rămână cu totul fără cunoștințe științifice; dar să nu facă din literatură o meserie; să nu rétăcésca în toate regiunile învătăturei. Într'adevăr își deșteptă, și decă nu desgust, dar totuși compătımire, când auđi, că o femeie desértă cutéză la ceași séu după masă să judece cu espresiunile cele mai hotărre lucrurile cele mai importante, care în timp de secolii au fost obiectul cerce-

țării celor mai osteniciose ale unor bărbați mari, pe când acea învătăta n'are nici măcar o representațiune clară despre acele lucruri. Dar ceta curtezanilor și adorătorilor admiră totuși cu mari aplause întinsele cunoștințe ale învătătei dómne și prin acesta o întărește în nenorocitele ei pretențiuni. Atunci privește ea ca o nimicură grijile cele mai importante ale economiei, creșcerea copiilor și stima concetățenilor neinvătăți; ea se crede îndreptătită de a scutura jugul domniei bărbătești, despretuește toate celelalte femei, își procură sieși și soțului ei inimici, se viséză fără de încetare în lumi ideale. Fantasia ei trăește în comunitate necastă cu judecata sănétósă; toate merg pe dos în casă; mâncările sosesc pe masă reci séu arse; datorii peste datorii se grămădesc; sêrmanul bărbat trebue să umble cu ciorapii găuriți. Decă oftéză el după liniștea casnică, învătăta lui femeie îl întreține cu noutăți din gazete séu îl întémpină cu un almanach al muselor, în care stău neînsemnatele ei versuri, și îi reproșéză cu sarcasm, cât de puțin cunósce el, nedemnul, nesimțitorul, prețul comórei ce posede spre nenorocirea sa.

Sper, că chipul acesta nu-l veți găsi esagerat. În marea număr de dómne, ce se numesc astăzi¹⁾ literate în Germania, abia se află o jumătate de duzină, care ca talente mai înalte posed o adevérată chiámare literară. Acestea sunt niște femei atât de amabile, atât de nobile, își negrijesc atât de puțin celelalte datorii ale lor, simt însuși atât de viu ridiculitățile semenelor lor semi-docte, încât de bună samă nu se vor simți atinse și vătémate prin descrierea mea. Și óre între bărbații literați nu se întéplă, că în marea mulțime numai pućini au preț deosebit? De sigur! numai cu deschilinierea, că pe aceștia îi póte aduce în rétăcire pofta gloriei séu căștigul; femeile din contră nu se pot desinovăți atât de ușor, decă, cu talente și cunoștințe mediocre, séu mai pućin decât me-

¹⁾ Deși baronul de Knigge a scris acestea pe la anul 1787, totuși ele au încă valóre și astăzi. Dar condițiunile sociale s'au schimbat de atunci; femeile capétă în genere o creșcere științifică mai îngrijită.

Red.

²⁾ Astăzi femeile încă primesc noțiunile fundamentale din copilărie.

Red.

¹⁾ La 1787. În timpul nostru nu se mai pot numera scriitóre și literatele. Între ele sunt multe adevérate talente, cu deosebire între Germáne.

Red.

diocre, se apucă de o carieră, la care nu sunt avisate nici prin natură, nici prin referințele civile.

Petrecerea cu femeii pline de daruri atât de mari este de sigur foarte instructivă și plăcută; ceea ce privește

însă pe clasa cealaltă, nu pot da alt sfat, decât — răbdarea; dar cel puțin să nu cutezați a opune temeiuri la sentințele d-nialor, seú a le reforma gusturile, și decă nu voiți să vă înjosiți până a înmulți céta lingușitorilor lor.

Doina

de Vasile Alecsandri.

Doina, doiniță!
De-ași avea o puiculiță
Cu flori galbine 'n cosiță,
Cu flori roșii pe guriță!
De-ași avea o mândruliță,
Cu ochișori de porumbică
Și cu suflet de voinică!
De-ași avea o bălăiură,
Naltă, veselă, ușoră,
Ca un pui de căprioră!
Face-m'ași priveghitóre,
De-ași cânta nópte'n recóre
Doina cea desmierdátóre!

Doina, doiniță!
De-ași avea o pușculiță
Și trei glonși în pușguliță
Și-o surióră de bårdiță!
De-ași avea pe gândul meu
Un cal aprig ca un leu,
Negru ca pécatul greu!
De-ași avea vre-o șépte frați
Toți ca mine de bărbați
Și pe smei încalicați!
Face-m'ași un vultur mare
De-ași cânta ziua la sóre
Doina cea de résbunare!

Doina, doiniță!
Și i-ași díce: Mándruliță,
Mé giur pe-astă cruciuliță
Să te țin ca un bårdiță!
Și i-ași díce: Voinicele,
Să te 'ntreci cu rándunele,
Peste déluri și válcele!
Și le-ași díce: Șépte frați
Faceți cruce și juraiți:
Vii în veci să nu vé dați!
Hai, copii, cu voinicie
Să scăpăm biéta moșie
De păgáni și de robie!

Chanson.

Text francez și musica de M. Cohen.

Ecoutez ma chanson!
Si j'avais de par le monde
Une fille brune ou blonde
Qui m'aimât à ma façon.
Si j'avais de par mon âme
Une jeune et belle femme,
Au regard brûlant de flamme.
Si j'avais pour mon bonheur
Cette douce et tendre fleur,
Dont serait épris mon coeur.
Rossignol, et sans attendre,
La nuit je ferais entendre
Un refrain d'amour très tendre!

Je poursuis ma chanson!
Si j'avais une escopette,
Du plomb et une hachette
Suspendue a mon arçon.
Si j'avais par impossible
Un cheval fougeux, terrible,
Plus noir que le crime horrible.
Si j'avais plusieurs amis,
Tous très braves et hardis
Chevauchant dans les taillis.
Grand vautour, et sans mystère,
Je voudrais remplir la terre
Du terrible cri de guerre.

Je finis ma chanson!
Et je lui dirais: Ma belle,
Je serai toujours fidèle,
Loin de toi le noir soupçon!
Et je lui dirais: Mon brave,
Dans ton vol que rien n'entrave,
Parcours tout le sol moldave!
Et je leur dirais: Amis,
Jurons d'être réunis,
Pour chasser nos ennemis!
Délivrons avec courage
Nos frères de l'esclavage
Et nos champs que l'on ravage!

Jules Grévy.

În 30 Februarie a. c. a dat Francia o dovadă despre bunul seú simț politic. La 1 órá după prând sosi mareșalul-președinte Mac-Mahon la Versailles, pentru a-și preda demisiunea în scris consiliului de ministrii. La 5 óre se constituiră ca congres senatul și camera deputaților, precum o prescrie constituțiunea, și la 9 óre séra era ales succesorul lui Mac-Mahon, Jules Grévy, cu o majoritate aprópe de unanimitate și fu aclamat ca șef al puterei esecutive.

Pentru prima órá s'a întemplat în Francia o astfel de schimbare fără turburări; se pare că nenorocirile próspete aú dat națiunei franceze maturitatea politică, moderațiunea și bunul simț, care-i lipsiaú. Decă modul, cum s'a întemplat acéstă schimbare de președinte, servește spre laudă atât

mareșalului Mac-Mahon, cât și poporului francez, cu atât mai tare trebuie să admirăm înțelepciunea, cu care s'a făcut nóua alegere. Omul cel mai capabil și mai acomodat pentru postul de președinte atât prin înțelepciunea sa politică și energia sa cât și prin trecutul seú, a fost de sigur Jules Grévy. Să vedem, cine e acest om?

François Paul Jules Grévy s'a născut la Mont-Sous-Vaudrez (Jura) în 15 August 1813, așa dar acum e de 66 de ani. Pe timpul revoluțiunii din Iulie 1830 sosi el la Paris pentru a studia drepturile. Tinérul de 17 ani încă nu intrase în quartier latin, acea pepinieră a studenților revoluționari; el se scobora din munții lui fără a fi cunoscut încă patimile politice, prin urmare sunt false coniecturile biografilor seú, care pretind că Jules

Grévy s'a bătut pe baricade. De altcum omul acesta, care în tot decursul vieții sale nu și-a schimbat principiile, de atunci va fi fost prea înțelept pentru a lua flinta în mână și a se amesteca cu alte capete înfierbentate.

În același an își începu Grévy studiile juridice, după care îmbrățișă cariera de avocat. Ni-l putem închipui cum chibzuește el de atunci, ce ar putea fi folositor mult cercatei sale patrii. În cabinetul său de studiu își formeză un ideal al guvernului francez, un ideal al republicei. Nu un sistem parlamentar englez, cum și-l închipuia Thiers, nu o republică americană, după visurile lui Tocqueville și Laboulaye, ci o republică franceză, care să țină cont de referințele sociale și istorice ale țării. Numai un astfel de sistem guvernamental putea să existe și să înflorască în Franța.

Totă viața lui a ținut după acest ideal cu liniștea și încrederea în sine a unui om înțelept și cumpătat. De aceea, când regimul provisoric din 1848 îl trimise ca comisar guvernamental în departamentul său, Grévy știa să se poarte ca un om energic, rezolut, dar înțelept, și liniști spiritele iritate: „Il ne faut pas que la république fasse peur“ (nu trebuie ca republica să spăimânte) și acasă i-a rămas măcșimă

și-a rămas pentru totdeauna.

Departamentul, recunoscând calitățile lui, l'a ales mai unanیم de reprezentantul său în constituantă. Acesta îl denumi unul din vice-președinții săi. Pe atunci era el de 35 ani, deja un bărbat cu minte còptă și un orator, care vorbea numai pentru a apăra o idee mare. Era înalt și puternic, cu umerii largi, o figură creată pentru un secol, cu mustățile și barba rase; numai o barbă americană îi încadra fața. Acestă față era cam pedantă la prima vedere, dar căpeta viêtă dela un ochi negru și strălucitor, a căruia privire pėtrundea adânc, dela o gură înțeleptă când vorbea, spirituală și ironică, decât tăcea. Era în

sferșit „capul unui înțelept pe umerii unui grenadir.“ În tôte trăsăturile se arăta omul acelei regiuni din Franche-Comté, care a produs atâtea talente folositoare Franței în tôte direcțiunile.

În nefasta zi de Octomvre se urcă el pe tribună și gura sa vorbi în pustie ca a nefericitei Casandre. Constituanta era în spasmuri. Trebuia să se decidă modul, după care se va alege președintele republicei. Majoritatea voia plebiscitul. Mai mulți candidați stău față în față: Cavaignac, poetul Lamartine, Ledru-Rollin și înderțul lor fatalitatea supt masca stupidă a lui Louis Napoleon.

Atunci se rădică Grévy în fierbințela luptei și strigă: „Nu ne trebuie președinte! Nu ne trebuie un monarch ascuns! Nu ne trebuie un plebiscit, care este fintă cesaristică și rădică pe alesul poporului de-asupra reprezentățiunei poporului!“ El propuse amendamentul următor:

„Adunarea națională transmite puterea executivă unui cetățen, care poartă titlul de „Președinte al consiliului de miniștri.“

„Președintele consiliului de miniștri se alege prin adunarea națională și poate fi rechemat totdeauna.“

Acest amendament avea scopul de a delătura puterea personală din republică și

era tot-deodată o măsură de precauțiune în contra candidaturii lui Louis Napoleon.

„Sunteți siguri, dicea el, „că persoanele, care vor urma tot la patru ani pe scaunul presidențial, vor fi tôte republicane și se vor grăbi a se scobori de pe scaun? Sunteți siguri, că nu va cerca vre un ambițios, să rămână pururea la același post? Și decât acest ambițios și-a știut câștiga favorea poporului; decât este un general victorios, de-asupra căruia lucește gloria rėsboinică atât de iresistibilă pentru Francezi; decât este un successor al unei familii domnitore, încă plin de credința pretinsului său drept; decât negoțul stagnează, decât poporul suferă și e cercat de

Jules Grévy. (Pag. 156.)

una din acele crise, unde prin miserie și desperare cade în prada aceluia care-și ascunde scopurile rele în contra libertății supt promisiuni liberale; — atunci stați voi bunți, că unuî astfel de ambițios nu-î va succede să răstörne republica?”

Dar ce putea logica de fier în contra poesiei, Grévy în contra lui Lamartine. Acesta vorbi cu puterea irezistibilă a talentului său poetic, apără plebiscitul, și — amendamentul lui Grévy cădu. În contra lui aü votat și Thiers, Jules Favre și alții.

Două zile mai târziu mai făcu o încercare Antony Thouret. El propuse amendamentul următor: „cel puțin membrii familiilor domnitore de odinioară să fiä eschiși dela presiidiu.” Chiar Lamartine deschise ochii și vorbi pentru amendament. Atunci apăru pe tribună un adevărat „idiot,” cu masca cea mai respingătoare a stupidității: eu nu vorbesc în contra amendamentului, bălbăi el; îni e de ajuns că mi-am recăpătat dreptul de cetățen francez, după mai mult nu nizuesc; decă nu în numele conștiinței mele, dar totuși în numele alegătorilor mei trebuie să protestez în contra numelui de pretendent, care mi se aruncă neconținut în cap.

La acastă aparițiune grotescă, la aceste cuvinte copilărești, Lamartine însuși era desarmat și totă adunarea isbucni într'un ris homeric; ér Antony Thouret își retrase amendamentul ca un ce cu totul de prisos. În 10 Decemvre 1848, Louis Napoleon Bonaparte era ales președinte al republicei prin sufragiu universal al poporului. De atunci Thiers a dis: „El ne-a păcălit de două ori, mai întâiu când s'a prefăcut stupid, și a două óră, când s'a dat drept geniü.”

Er Francia, vädend prorociile lui Grévy implinite, l'a respectat ca pe un adevărat înțelept. Dela 2 Decemvrie încolo deveni Grévy imposibil ca om politic, de aceea a rămas simplu avocat. El locuia, ca și pân' acum, în rue Saint-Arnaud, unde-și împodobise locuința cu tot felul de produse ale artei, și unde cultivă mult literatura elină și latină.

În 1868 fu éráși ales deputat în Iura. Republicanii reîncepură lupta și tinerii partidei: Gambetta, Spuller, Ranc etc. se urcară în etagiul al treilea din rue Saint-Arnaud, pentru a chiäma pe Grévy la luptă. El își părăsi ocupațiunile favorite pentru a intra în corpul legislativ unde rămase tot neascultat.

În timpul republicei din 4 Septemvre n'a primit nici o funcțiune din cauza inimiciei personale cu Gambetta. După resbel, cea dintăiu adunare națională îl alese de președinte, și el rămase în postul acesta până în Aprilie 1873 când iritat de atacurile personale ale bonapartistilor se retrase, cu tóte protestările partidei sale. Astfel Thiers părăsit trebui să se retragă dela presiidiul republicei.

Adunarea națională din Februarie 1876 îl alese éráși de președinte și acastă funcțiune o implini cu mare demnitate până la alegerea lui de președinte al republicei.

Un astfel de om mändru, liniștit, rezolut și înțelept nu póte decât să fericescă Francia. El nu este nici soldat, ca Mac-Mahon, nici diplomat ca Thiers, ci un simplu cetățen, seu cum a dis în 1876 cătră alegătorii săi: un om de ordine, de libertate și de progres!

Betrânul și copila.

— De ce stai nepăsătoare
Și-ți rîzi de durerea mea?
— Pentru că dorul nu nașce
Într'un piept îmbetrănit.

— Dar o rosă nu-î mai mändră,
Când un crin stă lângă ea?
Rosa-î fața ta rosalbă,
Crinu-î përul meu albit.

(După Anacreon.)

I. Moșoiu.

V a r i e t ä ț i.

New-Yorkul. Cine vrea să vadă minuni n'are decât să mērgă în America. Cu deosebire New-Yorkul se deosebește prin acele probe colosale ale geniului omenesc, care uimesc pe europēnul încă sficios. De sigur o întreprindere grandioasă, o descoperire, care sperie mintea omenescă, se póte născoci numai în capul unui american. Ilustrațiunea noastră de pe pagina 149 ne dă un exemplu despre minunile ce se petrec chiar pe stradele New-Yorkului. O casă gata cu două etagiuri se strămută dintr'un loc într'altul fără ca acastă operațiune să geneze cât de puțin ocupațiunile locuitorilor. Póte că d-șóra de casă cântă la clavir, bucătărăsa gătește bucate, ér domniü fuméză cu flegmă în balcon, pe când casa se mișcă. Er preumblătorii se opresc ca să iea parte la un spectacul gratuit. Într'adevăr așa ceva numai America póte produce. — New-York (1.500.000 de locuitori) este orașul maritim cel mai mare, mai întărit și mai regulat al Americi; el este așezat pe o insulă la gura Hudsonului. Acest oraș posedă multe stabilimente științifice și humanitare; fabricile sunt grandioase; ca cetate maritimă comercială este centrul unui comerčiu nemărginit, tot crescënd, cu tóte părțile lumēi (cam 800 de corăbii sunt totdeauna supt anghiră). El este locul de espedițiune principal între Europa și țera Uniunei; navigațiune cu vapor, drumuri de fier, bănci, societăți de

asigurață și de comerčiu; conducte hydraulice, biserică multe și alte edificii mari îl împodobesc. Inmigrarea este considerabilă; cam 20,000 de ómeni ajung pe lună în porturi. New-Yorkul a fost întemeiet de Holandezi în 1612; cel dintăiu congres al Uniunei a fost în 1785; cel dintăiu președinte al Uniunei a fost Washington ales în 30 Aprilie 1789. Ca suburbii ale New-Yorkului sunt de însemnat: Brooklyn (400,000 locuitori), pe insula Long-Island, fórtă întărit, cu mare arsenal maritim; apoi Williamsburg (50,000 locuitori), tot pe Long-Island. — Albany (76,500 locuitori) la Hudson, cu fabrici și comerčiu mare. Buffalo (118,000 locuitori), la lacul Erie, magazin pincipal pentru comerčiu cu Nord-vestul.

Două răspunsuri bune. Deși Dr. Richie din Edinburgh era fórtă învętat, tot și-a găsit odată omul. Întrabând odată pe un student despre studiile sale, îi dișe: „Și d-ta studiezi mathematică?” — „Da.” — „Câte laturi are un cerc?” — „Două,” răspuse studentul. — „Care sunt acele două?” — Ce ris rēsună în auditoriü, când dișe studentul: „O lature internă și alta esternă.” — „D-ta studiezi și filosofă morală?” — „Da.” — Așadar, ai aușit prelegeri despre diferite obiecte ale acestei specialități. Aușit-ai vre una despre cauză și efect?” — „Da.” — „Premerge vre odată un efect cauzei?” — „Da.” — „Spune-mi

un exemplu. — „Un om, care împinge o robă (brouette).” — Doctorul ședea și nu întrebă mai departe.

Monument poetului francez Béranger. În Paris s'a constituit un comitet pentru rădicarea unui monument poetului popular Béranger. Victor Hugo este președintele acestui comitet. Spesele se vor acoperi prin subscripțiuni, care s'au început la 1 Martie s. n.

Tenorul Tamberlick. Diarul parisian „Le Figaro” adevărește, că vestitul cântăreț Tamberlick este român. Adevăratul lui nume ar fi „Toma Berlic” (asul de treflă); el este dintr'un sat de lângă Botoșani; de mic a intrat în serviciu la arăndașul moșiei ca vizitiu. — Într'o zi se duse cu stăpânul său la Botoșani și trase la hanul, unde se afla în trecăt trupa operii italiene. Toma Berlic deshmând caii și primblându-i, începu să cânte niște cântece românești în tonurile cele mai înalte. Tenorul trupei, care se întâmplă togmai atunci în curtea hanului, auzind acea voce atât de frumoasă, adună îndată pe camarazi săi, chiamă pe Toma Berlic și-l puse să cânte. Berlic avea de pe atunci acel ut cu care și-a făcut numele și averea. După această probă, directorul trupei îi propuse să-l iea cu densus în Italia și să-l învețe cântul, dându-i 450 de franci pe lună. Berlic, care avea la stăpânul său numai 150 de franci pe an, 2 părechii de ciobote și un suman, se prinse bucuros și plecă cu trupa în Italia. — Nu mult după aceea a debutat aci cu un succes, care a mers tot crescând.

Esamen de avocat american. Esaminătorul către candidat: „Fumezi?” Candidatul: „Da, domnul meu.” — Întrebare: „Poți să-mi dai o țigară?” Răspuns: „Da, domnule.” — Întrebare: „Bine dară: În ce constă cea dintâi datorie a unui bun avocat?” Răspuns: „Întru a face socoteli cât se poate de mari.” — Întrebare: „Förte bine. Și mai departe?” Răspuns: „A-și înmulți cât se poate numărul clienților.” — Întrebare: „Când se schimbă pozițiunea d-tale față cu clientul d-tale?” Răspuns: „Dacă îi prentez socotela.” — Întrebare: „Esplică-te mai clar!” Răspuns: „Atunci ne aflăm într'o stare de adversari. Eu îmi cer banii și el de obicei mi-i refuză.” — Întrebare: „Pe ce picior trebuie să stai cu avocatul partidei contrare, după ce s'a început un proces?” Răspuns: „Ca un companion.” — Esaminătorul: „Förte bine, domnul meu; e destul. D-ta promiți să devii o podobă a cercului d-tale, și-ți doresc din inimă succes.”

Catastrofa în Bleiberg. În 25 Februarie au căzut în două rânduri lavine peste Bleiberg. Cea dintâi dela 4 ore d. p. avea o estindere de 180—200 m. și o grosime de 8—10 metri; ea a îngropat mai multe sute de persoane, dintre care partea cea mai mare a putut ieși. Cea de a doua dela 10 ore séra cuprindea o distanță horizontală de 550 de metri și o grosime de 6 metri. Miseria era mare. Au murit 39 de persoane.

Statua lui Stefan cel mare. Clubul proprietarilor vëndând că dispune de un capital de 100,000 franci adunat pentru rădicarea unei statue în Iași lui Stefan cel mare, s'a hotărît să începă lucrările. Un subcomitet, numit: „Comisiunea executivă a statuei,” a fost însărcinat cu lucrările pregătitoare. Acest subcomitet e compus din d-nii: Iacob Negruzzi, N. Gane, Scarlat Pastia și Al. A. Stamopulo, sub președința d-lui V. Alecsandri. S'a hotărît ca mărimea să fiă ca aceea a statuei lui Enric IV din Paris, adică cam de 5 metri înălțimea statuei și 2 metri a pedestalului. Tot-deodată s'a decis ca Stefan cel mare să fiă reprezentat cu chip triumfător, liniștit, cu coróna regală pe cap, și sceptrul în mână.

Dela curtea rusescă. Se scrie din Petersburg: O dispozițiune întunecată ne-a cuprins. Ea e influințată prin dispozițiunea dela curte. Prințul de corónă anunțase un bal pe una din zilele trecute. La 8 ore séra balul fu contramandat. Se istorisește, că prințul de corónă nu invitase pe marele-duce Nicolae, fostul comandante suprem, care s'a compromis înaintea țarului. Împăratul aflând des-

pre acesta a întrebat pe fiul său, de ce nu invitase pe marele-duce. Prințul de corónă a declarat, că nu pöte invita la sine pe omul acela, și că nu o va face. Împăratul observă, că el denumise pe marele-duce comandant suprem; prin urmare procedura fiului său îl vatemă și pe el, și-l oprește de a se înfățișa la bal. De aci vine contramandarea balului.

Catastrofa din Teplitz. Isvorul principal al stațiunii termale dela Teplitz secase în urma unei abateri din cale a curenilor suterani, care s'a produs printr'o surprare în minele dela Dux. Într'o galerie a acestei mine sapa descoperise un rezervoriu suteran, apa isbucni și 21 de lucrători periră. După cum se depeșeză din 3 Martie dela Teplitz, în urma lucrărilor întreprinse, isvorul termal s'a regăsit. Populațiunea este în sərbătore de bucurii.

Din Dobrogea. Ministeriul de interne din România a primit o telegramă dela prefectul R. Opran din Kiustenge, prin care i se face cunoscută deschiderea solemnă a școlei din Kiustenge. A fost o adevărată sərbătore. Astfel la Mangalia, Hârșova și Kiustenge, astăzi funcționează regulat școlile publice române. D-nul Opran lucră în continuu ca să facă în scurt timp posibile școlile rurale; a cerut chiar 7 învățători rurali.

Statistică. — *Bărbați și femei.* Etă unele date interesante despre numărul bărbaților și al femeilor în diferite țări: Pe 1000 de bărbați vin în Portugalia 1075 de femei, în Norvegia 1069, în Marea-Britanie și Irlandia 1058, în Șvedia 1057, în Finlandia 1046, în Elveția 1046, în Germania 1036, în Austro-Ungaria 1036, în țările de jos 1028, în Danimarca 1026, în Rusia 1022, în Spania 1015, în Franța 1007, în Italia 989, în Lucsemburg 989, în Belgia 985, în Serbia 946, în România 937, în Grecia 933. În Europa vin așadar 1022 de femei pe 1000 de bărbați și numai în Italia, Lucsemburg, Belgia, Serbia, România și Grecia sunt mai mulți bărbați decât femei. În Africa vin 982 de femei pe 1000 de bărbați; în America 977 de femei pe 1000 de bărbați. În Asia încă sunt numai 944 de femei pe 1000 de bărbați. Totuși sunt aici state, în care numărul femeilor nu e nici jumătate din al bărbaților. În Australia, Seelandia-nouă și Tasmania vin 812 femei pe 1000 bărbați.

— *Naufragii.* După cum se scriă din London, pentru anul 1878 s'au anunțat 1595 de naufragii, așadar cu 270 mai puține decât în anul trecut. 768 de corăbii erau proprietate britanică, și numărul corăbiilor naufragiate pe țărmii insulelor britanice este de 270. Puterea de tracțiune înregistrată este de 780,000 de tone, inclusive 150 de vapore, dintre care cam 100 își aveau proprietarii în regatul unit. Peste tot au perit cam 4000 de ömeni. Încărcările pierdute la aceste ocasiuni se prețesc la 15,000,000 funți sterling, dintre care 8,500,000 funți sterling erau proprietate britanică.

Modă. — *Demisaison.* În intervalul acesta, în care toiletele de primăveră așteptă un timp mai blând pentru a se desvolta deodată cu cei dintâi muguri, când hainele de örnă ni se par deja prea grele și prea neplăcute, presintă moda unele daruri bine venite. Pălării din mătasă negră mată înlocuesc pe cele de pliuș său de catifea; marginea acestor pălării largi și mai des indoite este împresurată cu pene său bordată cu atlas; globulele spaniole de mătasă cad pe frunte. Ca gătélă sunt preferite paserile; dar acestea spre variațiune se pun cu deosebire înainte, arareori înapoi său la o parte, ca până acum. Și „toufe” de flori se pot alege ca gătélă; țorțori de flori delicați, care cad pe părul dinainte, svërte de mac roșiu cu țorțori de örbă; crocus galbin cu viorele de Parma; camelii cu ghiocoi; mai des se vöd flori de mac de colóre roșă focosă său negri cu praf de aur. Unele pălării sunt cu totul din pene de colóreă toiletei și capëtă ca gătélă un colibru strălucios. Cu deosebire eleganți sunt colibri artificiali din diamante adevărate său imitate. Ei sunt practici într'atată,

Nanianu B., Cosmographia	bros.	-50	Popu Dr. N., Elemente de istoria și geografă, evlul vechiu	bros.	-50
— Elemente de istoria natur. Part. I. Zoologia	"	1.-	— Geografă Ungariei și elemente din geografă generale	"	-45
— " " " " " II. Botanică	"	-75	— Istoria Ungariei	"	-30
— " " " " " III. Mineralogă	"	-75	Popu Stefaun, Legendarium	leg.	-45
— Elemente de physică experimentală	"	1.75	Pravila lui Matheu Bessarabu	bros.	12.-
Negrutiu F. Nicolau, Predicatoriul Sateanului romanu.	"	2.-	Preda D. N., Dictionariu latinu-roman	"	4.-
Anii 1875, 1876 și 1877, fiecare deosebi	"	1.50	Pumnulu A., Privire rapede preste 313 d'in proprietățile	"	1.30
— Cartile Sateanului romanu. Cursulu II. Anulu 1877	"	-30	asia numite Mosiile manastiresci de'n Bucovina	leg.	-40
— Amor și dincolo de momentu, novela	leg.	10.-	Racine, Athalia. Tragedia in 5 acte	bros.	1.-
Negruzzi C., Scrierile. Vol. I—III. Bros. fl. 7.50,	bros.	1.-	Racine, Phedra. Tragedia in 5 acte	"	1.-
Negruzzi J., Poesii	"	1.50	Ratiu Bas., Istoria basericesca	"	1.-
— Copii de pe natura	"	1.-	Ratiu Dr. J., Principiale gener. ale religiunii crest.	"	-80
Neputintia barbatesca (Impotentia) causa și vindecarea ei.	leg.	1.20	— Principiale speciali sen dogmatice	"	1.-
Cu ilustratiuni	bros.	-90	— Etiică crestina pentru seminariele clericali	"	3.-
Nestoru S., Gramatica germana pentru școlile medie	"	-25	Ratiu Dr. J., Institutiunile drept. baseric. (eclesiast.),	"	4.-
Niceforu G. E., Crestomatia germana	"	-25	— Prelectiuni teologice despre matrimoniu,	"	3.-
Nitzulescu Dr. N., Prescurtare de geografă	leg.	-60	Regnile ce trebuie padite pentru a ajunge la una batranete	"	-25
Octoechu in 8-u cu litara (Blasiu) crud.	crud.	-50	inautata	"	-35
Octoichalu celu micu cu cirile (Sabiui)	leg.	1.10	Risipirea cea de pre urma a Jerusalemului	"	-30
in piele rosia cu copee	bros.	1.-	Riurenu I. M., Biblioteca de lect. p. junimea de ambele	"	-30
Odobescu A. J., Motii și curcunii	"	4.-	sece, contienendu preferintia asupra economiei	"	-45
— Istoria Archeologiei (op. premiat de societatea	"	2.-	Robinsonu in insula sea	"	-60
academica cu premiul Năsturel), 1 volum in 8°	"	-05	Rohling, Jidovulu talmudistu	"	-45
Bucuresci, 1877	"	1.60	Romania innu si traducerea cantalui ginta latina. ale lui	"	-30
— Pseudo-chinegeticos. Epistola scrisa cu gându se	"	2.-	B. Alexandri	"	-60
fa precuventare la cartea „Manualul venatorului“	"	-05	Romanii și magiari. Reproductiune din diariulu „Orient. lat.“	"	-30
Oglinda nerocului și a nenorocului	"	1.20	Rozek J. Al., Chrestomatia scurta dein posti latini	leg.	-20
Omer, Odyssa și batrachomyomachia, traduză in prosă	"	-05	Rugaciuni pentru tineretu drept credinciosu	"	-30
de J. Caragiani, in 8° Iași 1876 (XVI & 329 pag.)	"	-30	Rugaciuni pentru junimea drept credinciosu	"	-60
Orasian N. T., Opere satirice	"	-25	Rusu Joane V., Carte de lectura pentru clasele gimn. infer.	bros.	-50
Oratii tienute la nuntele tieranesci	"	-25	Rusu Victoru, Suspinele Silveloru, Poesii și prosa	"	-50
Oratii, Cantece populare și basme	"	-25	Sacellariu L., Doamna de Nailhae, Novela	"	-50
Osteanu Romanu, Culectiune de cantece ale resbelului	"	-40	— Frumoasa Ducesa, Novela	"	-50
romano-turco 1877—78	"	-40	Saffo, Tragedia lirica in trei parti. Traductiune de	"	-75
Papa, A. Darianu Independintia constitutională a Transil-	"	3.-	Nicolae Tine	"	-80
vaniei Partea I. fl. —40 cr., Partea II.	"	3.-	Salustiu C. C., Catilina și Jugurtha, traduse de Demetriu	"	2.50
— Responsabilitatea ministeriale. Discursu de reintrare	"	3.-	T. Dobrescu, premiat de soc. acad. rom. In	bros.	-25
șu prorocului generalu și responsulu primu-	"	1.20	8° (VI & 109 pag.)	"	-80
presedintelui inaltei curti de cassatiune și de	"	1.50	Santitoriu (Agiasmatoriulu)	"	2.50
justitia la 16. August 1866 cu unu apendice	"	-80	Schreiber I. F., Descrerierea planteloru	"	-25
— Tesauru de momente istorice pentru Romania.	"	-80	Șciî nemtiesca? Nu știu nemtiesca, dar cu acesta carte	"	-25
Tom. II. 1863 și 1864	"	-80	in mana și cu bani in punga nu mori de fōme	"	1.60
III. 1864 și 1865	"	1.20	in tiera nemtiesca	"	-20
Papir J. G., Viată după morte	"	-35	Shakespeare, Hamlet printul Danimareci, tragedia in 5 acte	"	4.-
— Cartea sateanului Ioanu Chrysostomu despre penitn-	"	-06	Siagan A. Andreiu Br. de, Promemorie despre dreptul istoricu	"	3.-
— Cuventarii funebrali seu la casuri de morte	leg.	1.-	— Echiridionu, adeca Carte manuale de canōne	"	-20
— Cuventarii basericesci Tom. II	bros.	-50	— Istoria bisericeii ortodoxe resaritene universale	"	-40
Pasca Georgiu, Biografă S. Ioanu Chrysostomu	"	-15	Siacearu B. C., Elemente de geografă	"	-40
Pascală populară	"	-80	— Elemente de istoria geografiei după Malte-Brun	"	-80
Patimă și morte Domnului Christosu, in versuri	"	-70	Sion G., „Athalia“, tragedia in 5 acte	"	3.-
Pentecostariu micu (Blasiu 1878)	"	-50	Din Poesiile lui	"	-80
Perirea a 2 iubiti adeca jalnică in templ. alui Piramu și Tlaba	"	-30	„La Pleyna“, drama in 1 actu (in versuri) Steoa	"	-80
Perrussel H., Cursu elementariu de Igiene pentru școlile	leg.	-20	Romaniei Crucea rosia	"	-80
secundare	"	-25	„Horatiu“ tragedia in 5 acte	"	-80
Petra-Petrescu N., Mandrinu capitanulu banditiloru	"	-45	— Phedra“ tragedia in 5 acte	"	1.05
— Biografie Romane	"	1.20	— Suveniru de Caletoria in Bassarabi meridionala	"	1.50
Petri H., Sistemulu metricu. Manualu pentru invetiatori	"	1.20	Spinazzola O., Florea litteraturei italiene	"	-30
— ABCdar romanesc	"	1.20	Stefanescu B., Notiuni de aritmetica practica	"	-84
— Legendar seu carte de cetire pentru școl. le populare	"	-20	Stefanescu Gregoriu, Elemente de Zoologia	"	1.-
Petri S., Vocabulariu portativu. Partea I. roman, nemtiescu	"	-20	— Istoria Genevevei de Brabant, ilustrata cu 7 gravuri	"	-10
— II. nemtiescu-roman.	"	-20	Stilesco B., Gramateca latina	"	-55
Petrisoru T., Elemente dein constitutiunea patriei	"	2.50	Stoicescu-Calinescu, Manualu de sintaxa romana, lucratu	"	-60
Pisone D., Dictionariu roman, latin, german, și franc	"	-20	pentru școlile secundare	"	4.-
Planu de invetiamentu pentru școlile popor. din Ungaria	"	-40	Stratu Ioanu, Tractatu completu de economia politica	"	1.50
Poenariu Petru, Georgiu Lazaru și școlă romana, cu portretulu	"	4.-	Stroiescu J., Notiuni practice asupra ingrijirii, dresarei	"	1.50
Polysu G. A., Vocabulariu romano-german	"	-85	și curarisirei cailor. Forte utile pentru fiecare	"	2.50
Pontbriant Raoul de, invetiariulu limbilor.	"	-50	possessoru de cai	"	2.80
Partea II. franceza pentru romani	"	-75	Suvestru Emilie, Avutulu și saraculu. Roman ilustratu	"	-30
— de Alphabetu francezu in paralelu cu limbă romana	"	-25	cu 12 gravuri	"	-15
— Chiaiă essercitiiloru invetiariului limbiloru	"	1.50	Tacitu J. C., Gramateca latina. Part. I. br. fl. 1.-, part. II.	"	1.50
Pop J. Florentinu, Cantece voineseci despre dilo din betrani	"	-25	Tacitu Caiu Cornu, Oporile, traduse de Gavril J. Munteanu,	"	2.80
Popa Nicolau, Vechiă Metropolis ortodoxa romana	"	-80	dapă decesul din viața a traductorului. In 8°	"	-30
Popescu J., Antaiă carte de lectura, crud. 20 cr.	"	-10	Sibiui 1871 (X & 615 pag.)	"	-15
— A două carte de lectura, crud. 70 cr.	"	1.20	Tempa J., Stilistică limbii romane pentru școlile gimn.	"	1.-
— Conductoru la aplicarea antaii carti de lectura	"	1.-	Tilu Buchoglanda	"	-20
— Computulu in școlă popor., man. pentru invetiatori	"	1.70	Tincu-Velea Nicol., Istoria bisericeasca politico-nationale	"	-95
— Compendiu de pedagogia	"	1.40	Tragedia lui Samsonu in 5 perbele	"	-20
Popoviciu S. B., Gramateca germana teoretica-practica	"	-75	Trepeticulu celu mare	"	-25
— Gramateca romana pentru școlile populare	"	-50	Ucenescu G., Conoru seuu frumos reanatorole	"	-40
— Epistolariu seu carte de invet. in corespondintie	"	1.50	— Magazin de canturi nationale	"	-25
— Vocabulariu romanesco-nemtiescu	"	-10	— Versurile nascere Domnului Isusu Christosu	"	-15
— Theoretisch-practische Grammatik der rom. Sprache	"	1.20	Ucenescu G., Canonulu științei comunicatori care este	"	-15
Popescu N. D., Jancu Jiannu capitanulu de haiduci	"	2.25	trebuinciosu la tota crestinaulu pentru mintuirea	"	-50
Popu B., Istoria Transilvaniei și a tieriloru dein giuru	"	2.25	sufletului seu	"	1.50
Popu G., Istoria biblica a testamentului vechiu și nou	"	-25	Vasiciu P. Dr., Cunoștințe practice despre gradini.	"	1.50
— Istoria biblica pentru școlile popor.	"	-25	— Macroviolica seuu matestria a lungi viatii Tom. I și II	"	-25
— Istoria revelatiunii divine a ambeloru asidiamente	"	2.25	— Catechismulu antropologicu,	"	-25
Tom. I. testam. vechiu	"	2.25	— Catechismulu sauetatii (Igiene dietetica)	"	-25
— II. non	"	2.25	— Difteria și vindecarea ei naturala	"	-05
(acestu opu se vende și in brosiure cu 50 cr. Bros.)	"	-80		"	
Popu Iosif, Manualu asupra procedurii in causele mai	"			"	
menunte (Art. de lege XXII. 1877)	"			"	

Catalog de cărți românești

care se află la

W. KRAFFT în SIBIIU.

Codresco Teodoru, Buciumul roman, foie lunara. Jassii. Anul I. 1875.	bros.	4.50	Jarcu D., Aritmetica practica	bros.	—15
— II. 1877.	"	4.50	— Comptabilitatea agricola	"	—50
— Dictionariu franco-romanu. urmatu: 1. de note stiintifice, etimologice, historice si literare asupra cuvintelor celor mai importante ale limbii franceze, 2. de un dictionariu de locutiuni si frase latine pe care aplicatiunea lor cea frecventa in vorbire, le-au facutu ca se intre in limba franceza, in catu astadi cu totii trebuie sa le cunoasca. Jassi 1876, circa 125 cöle in 8°, 2 vol.	"	14.—	Imnuri si rogatiuni pentru poporul credincios,	"	—20
Colocotide J., Crestomatiua ellena	"	2.—	Indreptariu pentru cartile fundare	"	—60
— Sintaxea ellena	"	1.50	Instructiune pentru antistii comunitatiloru	"	—20
Comsa D., Pomaritul	"	1.—	Intemplanrea unui ingropatu de viu	"	—08
Constantinescu B. Dr., Probe de limba si literatura Tiiganilor din Romania	"	1.20	Joanescu Demetriu, Elemente de istoria Romaniloru de la fundarea Romei pana la caderea republicei. Pentru classa I gimnasiale	"	—42
Copacineanu, Comentariile lui C. I. Cesaru de bellu galicu Cordescu D. R., Abecedariu foneticu	"	—15	Jonasiu J., Escroitiu in limba latina din autori clasici, pentru deprindere in forme si pregatire la sintaxa, dupa J. A. Dünnabier	"	—60
— Notiuni de igiena privata	"	—25	Istori'a Genovevei de Brabantu	"	—50
Cornille, Horatiu, traged. in 5 acte	"	1.—	Istori'a prea frumoșului Argiru si a prea frumoșei Elena	"	—20
Cornescu G., La arme Romane, melodrama in 1 actu	"	—30	Istori'a lui Alesandru celu mare	"	—40
Crecau, Carta de conv. straine explic. in limba germ. at rom.	"	—50	Istori'a lui Sofronimu si a Haritei celei frumoșe	"	—20
Culegere de istoriöle morale	"	—40	Istori'a lui Erotocritu mareliu erou alu vechiei Atene	"	1.—
Culegere de rogatiuni pentru usulu tinerimei	"	—25	Istoria Ungariei pentru scölele poporali	leg.	—20
Datoritiile supusiloru	"	—12	Iunius, Femeiele de Iuliu Pederzani. Traducere	bros.	—25
Dictionariu etimologic romano-latin, al societätii academice elaborat ca proiect, tipar des pe 184 1/2 de cöle si Glossariu, de cuvinte straine säu considerate ca straine, sträcurate in limba nösträ, ca parte integranta a Dictionariului, tiparit pe 37 de cöle, legat in 3 pärti fl. 19.—	"	16.—	Kozma Endre, Elmöleti és gyakorlati román nyelvten	"	1.20
Dione Casiu. Istoria romana dela Nerone pana la Ales. Severu, trad. de Angelu Demetrescu, premiatiu de societate si tiparita sub preveghiarau Dñi G. Sione 8° 1878	"	1.40	König A. W., Metoda de cura naturala, dreptu contrastu la vatamarile practice medicale. Singura si sigura pasa contra mortei prematura si lungezirei cronice	"	—
Dorulu, Culegere de canturi nation. si popul. Part. I. si II. Dobrescu, Sallustiu, Jugurta si Catilina	"	—75	Lamartine A., Regina, Novela traduse de d-na Zoe Tesio Lauranu Augustinu Dr., Crestinulu greco-catolicu deprinsu in legea sa. Manualu cateheticu si istoricu pentru luminatiu poporulu cu privire speciale la istoria desbiariu grecescu, prelucrate dupa autori aprobati	leg.	1.20
Dragosiu Dr. Iuliu, Viviu seau baserica dein Cartagine.	"	1.50	Laurianu A. T., Elemente de Istori'a Romaniloru	bros.	2.50
Emanuilu, Enarare istorica din timpulu respirei Ierusalimului Epistolä Domnului nostru Isusu Christosu	"	—30	— Istori'a Romaniloru	"	—
Esarcu C., Documente istorice descoperite in arhivele Italiei. Explicarea evangheliölor domenicale celor mai alese.	"	—10	Manual de Filosofia si de literatura Filosofica	"	—
Evreica (La Juive) Opera in 5 acte, text de D. Scribe, musica de Halevy	"	—50	Magazinulu Daciei, fasciura I din tom. VII publicat la anul 1851 in Viena, 8° pag. 116 cuprind töta petitiunile cu resolutiune si cu alte acte esute din sinul deputatiunii nationale, incepund din Februaru 1849 pana in 19 Februaru 1850	"	—
Fekete János (Negrutiö), Magyar-román nyelvten a románul tanulóok számára, 3-ik kiadás	"	—25	Läzaru Dr. I. M., Tabele istor. sincronistice ale coloniöloru romane dein Dacia Aureliana, cu pretulu redus	"	—40
Felicitatiuni pentru anulul nou si pentru dñu'a numelui Filipescul Julian, Chemia anorganica. Lucrata pe basa teoriilor mai noue, si intögmita pentru scölele medie. Cu Figure in text	"	1.20	Legendele si Basmele Romaniloru Part. I. 1.—, Part. II. Legendre A. M., Elemente de geometria	"	—75
Florescu C., Limba florilor de amor si amitiia. Cadou pentru toaleta, dedicat junilor si junelor. Frumosu legatu si auritu 50 cr., cartonatu 30 cr.	"	—20	Leugaru J., Despre metre in posibile lirice ale lui Horatiu Leontu Brivulu omu din Longobard'a.	"	2.—
Fotino Dionisiu, Istoria generala a Daciei sau a Transilvaniei, Terei muntenești si a Moldovei. Traducere de George Sion. Tom. I, II, III	"	7.50	Lerescu J. C., Catechismulu dreptului administrativu romanu	"	—40
Fundescu Joan C., Litteratura populara. Basme, Oratii, Pacalitari si Ghicitori. Cu o introducere despre litteratura populara de B. P. Hajdeu	"	1.—	Maiorescu T., Critice in contra directiei de astadi, in cultura romana. Despre scriere. Limba romana in jurnalele din Austria. Obserari polemice	"	—30
Ganescu J., Poesii	"	1.20	Maniu Vas., Studii asupra scrieri profesorului Dr. J. Jung intitulata: "Romanii si Romänii" din tierile danarene. Studii istorice-ethnografice	"	2.50
Geografia pentru scölele poporale. Curs. I.	leg.	—20	Marculetiu J., Manualu de aritmetica	"	—60
Glodariu V. Dr., Vocabulariu pentru opur. I. Caiu J. Cesaru Goldsmith O., Vicarul de la Wakefeld	bros.	1.80	Marian S. Fl., Traditiuni poporale romane, brosiura I a	"	1.—
Gram Alesandru Dr., Principiile morali seau etice ale religiunii crestine pentru gimnasiile superioare greco-catolice si pentru alte institute mai inalte	"	—50	Massimu J. C., Elemente de gramateca romana	"	—40
— Introductiunea santei scripturi ca cunoscintia previa la studiulu S. religiunii in gimnasiile superioare greco-catolice	"	—70	Massimu-Badilescu, Abecedariu romanescu,	"	—50
Grandeä G. H., Patimele junelui Werther dupa Goethe	"	1.—	Melidon Georgiu Radu, Istoria nationala pentru Poporu, sau nemul, sapa, arma, casa si mintea Romaniloru prin töte timpurile si locurile	"	—84
Grube A. W., Biografie romane, de N. Petra-Petrescu leg. 60 cr.	"	—50	Mesiota Dr. J. G., Geografia si istoria vol. II. avul mediu	"	—50
Gruber Alois Dr., Amödra amicabila säu detoritiile amiciloru intra sine, tradus de P. N. Simtiön	"	—25	Michalescu S. C., Elemente de Zoologia	"	1.50
Hahu Edmond, Contesa Falsa, Novela traduse de B. V. Vermont	"	1.—	— Compendiu de istoria naturala	"	—60
Hajdeu B. P., Istori'a critica a Romaniloru vol. I	"	10.—	Mica biblioteca ilustrate pentru copii: Fetitia cu boneta rosia, frum. legatu 1.35, Robinson Crusoe frum. leg.	"	—30
— Resvanu Voda. Drama istorica in 5 acte	"	1.40	Micu A., Elemente de fisica	leg.	1.35
Hellade J. E., Historia Romaniloru sau Dacia si Romania	"	—75	Micu S., Teologi'a fundam. seau gen. dupa J. Schwetz	"	—33
Hintiescu J. C., Bucatarea nationala, carte de bucate	leg.	3.—	Miculescu G. F., Collecta de Recepte	bros.	3.—
— Proverbele Romaniloru	bros.	—60	Miculescu Gr., Procedur'a cartii funduarie	"	—50
— Intemplanle lui Pacala. Istoria vesela in 25 cap.	"	—20	Missailu G., Epoc'a lui Vasilie Lupulu si Matheu Bassarabu	"	—80
— Patimile multu cercoati Griselde	"	—20	Misterile unui Harem	"	1.65
Horea B. C., Amoru si Patria, Poesie	"	1.20	Moldovanu J. M., Acte sinodali ale basericei romane de Alba-Julia si Pogarasu part. I. fl. 1.—, part. II. — Istori'a patriei	"	—50
			— Spicuri in istoria basericesca a Romaniloru, respunsu la contra-critica Dñi N. Popoa	leg.	—70
			Munteanu G. J., Carte de lectoru romanu. Partea I. si II. Partea III. si IV.	"	—32
			— Germani'a. Traducere din scripturile lui Tacitu	bros.	—40
			— Gramatic'a romana pentru classa gimn. part. form.	"	—50
			— Gramatic'a romana pentru classa gimn. part. sintact.	"	—50
			— Odele si Epodele lui Horatiu Flacu	"	—40
			— Opurile lui Cain Corneliu Tacitu	"	—80
			— Viat'u lui Agricola	"	1.15
			Munteanu-Solomonu, Elementariu crud. fl. —18,	"	1.75
			— Educatiunea si instructiunea generale	"	2.80
				leg.	—35
				bros.	—33
				"	1.—